

No. 38—VOL.—LI

FRIDAY,
18TH SEPTEMBER, 1953

Registered at the G.P.O. as a Newspaper

Price 6d.

INDIAN OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903

There is a power within the world able to set men free from fear and anxiety, from hatred and from dread; a power able to bring peace within society and to establish it among the nations.....Therefore to friends and to men and women of all nations we dare to say: Turn from the way of strife; admit the power of God into your lives nor be dismayed at all.

—Epistle-Society Of
Friends London (1939).

—o—

The noblest of all studies is the study of what man should be and how he should live.

—Plato.

Wanted Goodwill And Sense Of Justice

(Patrick Duncan)

A SOUTH AFRICAN rabbi declared the other day that 'goodwill' was the sovereign remedy for our racial troubles. I hope that who would agree with me that joined to 'goodwill' and inseparable from it should go a lively sense of justice. If justice is lacking, it is wrong to expect that a mere sense of goodwill can cure anything.

I have little doubt that between many masters and many slaves in the old days of slavery there existed a strong sense of goodwill. This was no argument for retaining slavery.

In South Africa to-day there is in many families, farms and industrial concerns a strong sense of goodwill between the privileged white owner and his non-white servants. This does not justify the crying injustice in the relations between white and non-white in our country to-day. It does not diminish the urgent need to inject a massive dose of justice into our national life.

Without justice there can be no permanent goodwill. Without justice there can indeed be no true goodwill, for subconsciously even if not consciously the slave knows that he is unjustly a slave, the master that he is unjustly a master.

Let us have goodwill by all means, but let us attain true goodwill by working for justice.

Down with twentieth-century slavery, the South African slavery of race superiority, which is often worse than the old slavery of iron shackles.

INDIAN OPINION

FRIDAY, 18TH SEPTEMBER, 1953

INDIAN WIVES AND CHILDREN

By C. W. M. GELL

THE commendable realism of Mr. J. G. Strydom's Newcastle speech of November 26 to the Natal congress of his party has tempted the Nationalists into perpetrating one more small injustice against the most vulnerable of our racial minorities. For the Minister felt obliged to palliate his insistence that repatriation is not practical politics with a thrust at the Smuts-Gandhi agreement in regard to Indian wives and children. And since the Nationalists do not bow readily to political realities and were unable to implement the alternative proposal "that all our Indians be placed in one large ghetto where parasite can feed on parasite," the congress vented its exasperation by requesting the Government to rescind the Smuts-Gandhi agreement "at the earliest possible moment." On February 10 Dr. Donges announced his intention of conceding this demand and legislative has now been announced.

The Smuts-Gandhi agreement was embodied in the Immigrants Regulation Act of 1913 and the Indian Relief Act of 1914. Since local party-political propagandists have combined with over-enthusiastic Indian historians to exploit the agreement as a major victory for Gandhi, it is pertinent to recall that Smuts made concessions on minor matters only—the avoidance of banning "Asiatic" immigration by that name, the abolition of the Natal £3 poll tax, recognition of marriages solemnised according to Hindu or Moslem rites; but that he finally closed Indian immigration in fact if not in name, upheld the restrictions on the inner-provincial movement of Indians and yielded nothing in regard to the Licensing, Gold or residential laws.

The only remaining immigration was under section 5 (g) of the Immigration Act, permitting a South African Indian to import one wife and her minor children, provided that he had no other wife in the Union. The reason for this concession was that over four-fifths of the Indian population came here as indentured labourers among whom the proportion of females was low. In

1911 when the Government of India finally stopped indentured recruitment, there were only 66 Indian women to every 100 Indian males in Natal. In 1921 the figure had risen to 78 and the Cape Town (or Malan-Sastri) agreement of 1927 explicitly reaffirmed the adherence of the Union through its Nationalist Government to the original concession in regard to wives and children.

Since then the proportion of Indian women to men in the Union has risen to 90 per 100 in 1936, 95 in 1945 and 96 in 1951. It is contended by Nationalists that with the sexes now very nearly equal in numbers, the original basis for the concession has fallen away. But, the impropriety of unilateral denunciation of international agreements apart, there is more to it than that. No one yet suggests that White men should be prevented from marrying girls from overseas because there are 100 European women here to every 100 males. The argument in the Indian case must, therefore, be either that the immigration loophole contributes significantly to the undesirable increase in our Indian population or merely that it is electorally profitable and good apartheid politics to push the Indians around.

And the facts suggest that malice and prejudice are more probable reasons than any constructive hope of diminishing "the Indian problem." For in the 25 year period 1/8/27 to 31/12/52, 8,010 Indian wives and 9,214 children entered the Union (i.e. an average of 320 women and 360 children a year). During this period our Indian population rose from 185,000 in 1931 to 365,000 in 1951 (i.e. at the rate of about 9,000 a year). On February 10 Dr. Donges said that 4,929 wives and children entered between 1/1/47 to 30/9/52. During the comparable period (censuses 1946 and 1951) our Indian population increased by 80,000, though I think there was a serious undercount in 1946 which would reduce this figure to about 50,000. If anyone thinks that the immigrant women

and children significantly affected these increases, he is beyond the argument of facts.

Let us, however, get these figures in their proper perspective. Our Indians have doubled in the last 20 years chiefly because (1) their adverse masculinity rate has been falling through natural processes; (2) because on the impact of health measures on their death rate; (3) because the vast majority live in conditions of poverty and squalour that ensure the maximum rate of reproduction. Even so, Indians today only form 2.9 per cent of the Union's population or one-seventh of the White population. And even if all present factors continue to operate as at present, the Indian minority will only rise to 3.9 per cent of the population by 1980.

The reason that so few Indians seek wives in India is that very few can afford the expense. The general European picture of our Indians as a wealthy commercial community is far from the truth. The latest available figures show Indians holding 10,513 trading licences (general and fresh produce dealers) as against 69,018 European licences (i.e. in almost exactly the population ratios). A Natal University survey in 1946 found seven Indians to a family—this high figure (double the European rate) being partly due to the joint family grouping which covers more than one generation and is aggravated by more grievous housing shortages than any other race group. Thus about 70,000 Indians (or 19 per cent of the Indian population) may be said to belong to the merchant class. Actually, owing to duplication of licences etc., this is almost certainly an overestimate. Broken down into provinces, about 50 per cent of the tiny Cape and

Transvaal communities and 6 per cent of the Natal Indians may be merchants. But I doubt if a quarter of the merchant families are wealthy—say, 5 per cent of the Indian population; the rest ranging between a modest middle class competence to a losing struggle with bankruptcy where the merchant is little, if any, better off than the salaried worker. And the great majority of the 80 per cent non-mercantile Indians (270,000 of them in Natal) live on the borderline between penury and starvation, caught between the hammer of White supremacy with its industrial colour bar and the anvil of much more numerous African competition in the unskilled labour market.

These men cannot afford to import wives. And the few that can are no "menace" either in numbers or trade rivalry to Europeans. Is it really necessary to proceed with what will look to the rest of the world like a spiteful pinprick? Unnecessary, unjust and petty as the new legislation is in any case, one is glad it will avoid the crowning injustice of excluding wives lawfully married before February 10 in the belief that they were free to join their husbands under the laws then in force in the Union. But if Dr. Donges did not intend to implement his February threat, why did he not earlier release several hundred Indian women from their anxiety and uncertainty? It is there sort of small inhumanities against defenceless people that so greatly aggravate the bad name abroad that the Government's racial ideology is already earning for South Africa. Can we blame the rest of the world for vaking them as proof that apartheid is not the benevolent policy its supporters make out?

NOTES AND NEWS

Simple Meaning Of The New Immigration Bill

THE simple meaning of the relevant sections of the Bill to amend the Immigrants Regulation Act, 1913, which is now before Parliament and which refers to the entry of wives and children of Indians domiciled in the Union is as follows:

(1) Any person born outside the Union out of any marriage or union entered into after the tenth day of February, 1953 shall not be allowed to enter the Union.

(2) Any person born outside the Union after the tenth day of February, 1954, shall not be allowed to enter the Union.

(3) Any person other than a

person referred to in section one above born outside the Union on or before the tenth day of February, 1954, who does not enter or is not brought into the Union before the tenth day of February, 1956, shall not be allowed to enter the Union.

(4) The wife of any person by a marriage or union entered into after the tenth day of February, 1953, or any child born outside the Union out of any such marriage or union, shall not be allowed to enter the Union.

(5) Any child born outside the Union after the tenth day of February, 1954, shall not be allowed to enter the Union.

(6) If the wife of any person

by a marriage or union entered into on or before the tenth day of February, 1953, or any child other than a child referred to in paragraph (1) above, born outside the Union on or before the tenth day of February, 1954, fails to enter the Union before the tenth day of February, 1956, shall not be prohibited from entering as from that date unless the Minister or an immigration officer acting upon directions issued by the Minister authorises any such wife, person or child to enter the Union.

Mr. Bunting In Danger Of Losing His Seat

Mr. P. B. Bunting, who was elected Natives' Representative for the Cape Western constituency at a by-election in November last year to fill a vacancy caused by the unseating of Mr. Sam Kahn under the Suppression of Communism Act is now in danger of losing his seat. The report of the select committee which inquired into the case of Mr. Bunting, was released for publication last week. The committee found that Mr. Bunting's name appeared on the list in the custody of the liquidator appointed under the Suppression of Communism Act; that there were no circumstances which would justify the removal of his name from the list; that he was an office-bearer, member and active supporter of the Communist Party of South Africa; that before the promulgation of the Suppression of Communism Act he professed to be a Communist; that before the promulgation of the Act he advocated, defended and encouraged the achievement of the objects of Communism as defined in the Act; and that before and after the promulgation of the Act he advocated, defended and encouraged acts or omissions which were calculated to further the achievement of the objects of Communism as defined in the Act. The first and third finding of the Committee were approved by the committee without divisions. The committee divided on all the other findings. In all other cases the United Party members of the committee voted with the Government in support of the findings with Mrs. V. M. L. Ballinger (Natives' Representative, Cape Eastern) and Mr. L. Lovell (Labour, Benoni) voting in the minority. In terms of the Suppression of Communism Act the next step will be for the Minister of Justice, Mr. C. R. Swart, when the report comes before the House for consideration, to move a substantive motion.

More Persons Banned

Among further persons to be banned are Mr. C. I. Amra, vice-president of the Natal Indian Congress, secretary of three trade unions and an executive member of the Durban Trades and Labour Council. Mr. Amra has been ordered by the Minister of Justice, Mr. C. R. Swart, to resign within 30 days—both as a member and an office-holder—from the trade unions to which he belongs and from the Natal Indian Congress. He has also been forbidden to be a member of four organisations, including the South African Indian Congress and the African National Congress and forbidden membership or active part in any trade union registered under the Industrial Conciliation Act. It is stated by the Natal Indian and the African National Congress that the present "banning" notice is wider in scope than those hitherto issued. Previously people were forbidden to attend gatherings to which the public had access. In the present order Mr. Amra is forbidden from attending "any gathering."

Another person to receive the banning order last week was Mr. Piet Huyser, in Johannesburg, national organiser of the Amalgamated Building Trade Workers of South Africa. Mr. Huyser was notified that he must resign his post with the A.U.B.T.W.S.A., must not become a member or take any part in the union's or any other trade union's activities again, and must not attend gatherings for two years.

S. S. Bhengu Out On £500 Bail

S. S. Bhengu, president of the Bantu National Congress, and one who was in the good books of the Government and who was arrested on several serious charges of alleged fraud was last week let out on £500 bail. Mr. Cecil Nathan, appearing for Bhengu, pleaded for the bail to be reduced from £1,000 to £250. In doing so he stated that Bhengu was well-known throughout the Union among the Natives and Europeans. He was also known to several Cabinet Ministers, and had often been called in an advisory capacity by the Secretary of Native Affairs.

Dr. Donges' Statement Refuted

The following statement has been issued by the office of the High Commissioner for India in the Union: According to a report in the 'Cape Times' dated the 9th September 1953; Dr. the Hon'ble T. E. Donges, Minister of the Interior stated in the House of Assembly on 8th September 1953

that "in 1951 the Indian Government refused passports for an Indian team to visit South Africa." This is, it is regretted, incorrect and unfounded. No In-

dian team applied to the Government of India for passports to visit South Africa in 1951 and there has been no refusal of passport facilities in such a case.

MR. MANILAL GANDHI WITHDRAWS HIS APPEAL AND SURRENDERS TO THE POLICE

MR. MANILAL GANDHI had decided to withdraw his appeal and serve the sentence passed on him last February. He surrendered himself yesterday to the Germiston Police and was arrested. After his arrest he made the following statement: "I was sentenced in February last to a fine of £50 or fifty days imprisonment on a charge of having incited Africans to break laws, by entering the Germiston Location without a permit on January 26. Mr. Patrick Duncan

Mr. Manilal Gandhi

whom I had accompanied was sentenced to a fine of £100 or 100 days' imprisonment. Varying sentences were passed against six other Europeans who were charged under the same offence. It was decided that we should test the validity of the proclamation under which we were convicted. I was not keen on doing so because I felt that we had voluntarily decided to violate certain laws of the State as a protest against the injustices perpetrated by the Government and that no useful purpose would be served by going on appeal. It was however decided by the majority of our group to go on appeal and I was prevailed upon to remain with the group, which I reluctantly did.

Seven months have passed since and there are no signs of the appeal being heard. Since then however many developments have taken place. Two vicious measures known as the Criminal Law Amendment Act and the Public Safety Act have been placed on the Statute Book which authorises the imposition of extremely severe sentences including flogging on law breakers. These measures seem vir-

tually to have stultified the defiance movement against unjust laws. Practically all the leaders of the non-European people and several Europeans too who hold responsible positions in public life have been banned from exercising their freedom of speech and movement. They are actually exiled in their own homes. As though we have not had sufficient unjust and offensive measures passed against us other offensive measures such as, for instance, the Reservation of Separate Amenities Bill and the new Immigration Amendment Bill seeking to prevent the lawful wives and minor children of Indians domiciled in South Africa from entering the Union and to restrict the ordinary human right of an Indian to choose for himself a bride even from his own nationality are being rushed through Parliament.

All this amounts to keeping the non-Europeans in chains. If we, voluntarily, out of fear, submit to this degradation we are not only allowing ourselves to be shackled physically but mentally and spiritually. I am strongly opposed to meekly submitting to every measure imposed upon us by the Government even when it is glaringly unjust and degrading as it is in the present case. I am therefore not happy to see the present reaction to such measures.

I strongly feel that for a self-respecting person to remain outside under the present circumstances, is to surrender one's body mind and soul to one who is exercising tyranny over us. The tyrant may be entitled to our body but not our mind and soul. The rightful place therefore for any self-respecting person who believes there is a higher law than man-made law that governs the destiny of the whole universe and that every living being is enjoined to respect and to obey that higher law as against man-made law unless the latter complies with that higher moral law, is in prison.

Quite possibly I would win my appeal in the present case. But no purpose is served by it for that is not the only issue that faces us. For these reasons I have chosen to withdraw my appeal and to humbly serve the sentence of imprisonment imposed on me.

MANILAL GANDHI.

The
New India Assurance
Company Limited

for
FIRE, MARINE, LIFE, ACCIDENT
1919-1950

31 YEARS OF SUSTAINED PROGRESS

The confidence of the discerning Public in the NEW INDIA is amply evidenced by the following records attained in 1949:

	Rs.		Rs.
Fire Premium	1,70,32,179	Life Business in force	
Marine Premium	56,04,844	exceeds	54,34,00,000
Miscellaneous Premium	35,84,968	Assets exceed	15,36,00,000
Life Premium	2,88,79,302	Total claims paid over	17,95,00,000

In the vanguard of Indian Insurance THE NEW INDIA offers matchless Security and Service in all fields of Insurance.

The
New India Assurance Company Limited

Cable & Telegraphic
Address:
"RUSTOMJEE" or
"NIASURANCE"

RUSTOMJEE (PTY.) LTD.
Directors: Sorabjee Rustomjee
Rustom Jalbhoy Rustomjee

Principal Controlling Officers in the Union of South Africa

Phone Nos: 25845, 29807 & 28513.—P.O. Box 1610.
74 Victoria Street, DURBAN, NATAL.

EXPERIENCED,
RELIABLE
AGENTS
MAY APPLY

"NEW INDIA IN THE SERVICE OF THE NATION"

Telephone 2335. Telegrams 'BRADFORD'

P.O. Box 110

LUSAKA, NORTHERN RHODESIA

**BRADFORD CLOTHING
FACTORY**

Direct Importers and
Wholesale Merchants

Clothing Manufacturers

Proprietor RAMBHAI D. PATEL

Branch:

CITY STORE

Cairo Road, Lusaka

Always in Stock:

Piece Goods, Hosiery, Cutlery,
Enamelware, Stationery, Drapery,
Crockery, & Wool.

Telegrams
"META" Brokenhill.

Phone 298.
P.O. Box 65

MEHTA BROS.

(PROP. M. D. MEHTA)

Wholesale Merchants
and
Clothing Manufacturers

We specialise in
Manufacturing
**OVERALL
AND
BOILER SUITS**

Supplied To Trades Only

BAN ON INDIAN WIVES AND CHILDREN

The following Press statement has been issued by the office of the High Commissioner for India in the Union on the proposal of the Government of the Union of South Africa to ban entry into the Union, of wives and children of South African nationals of Indian origin:—

THE Government of the Union of South Africa, through its Minister of the Interior Dr. T. E. Donges' statement in the Union House of Assembly on 10th February, 1953, announced that it proposed to introduce legislation to deny the South Africans of Indian origin the right to marry outside South Africa and to bring their wives and children into South Africa. While making the announcement Dr. Donges said "In the Smuts-Gandhi Agreement of 1913 it was determined that an Indian domiciled in South Africa would be permitted to bring a wife and children under the age of 16 of such a marriage into the country under certain circumstances. This concession was later embodied in Act 22 of 1913, section 5 (1) (g)." He pointed out that "At that time there may have been justification for such a concession seeing that female Indians formed only 37 per cent. of the total Indian population in South Africa...Female Indians now constitute 48 per cent. of the Indian population." He added that "Government has decided to withdraw this concession and to apply the ordinary immigration laws of the country in these cases. They will now resort under the ordinary laws of the country and will no longer be in that exceptional position."

Dr. Donges' statement in support of the Union Government's decision to prevent South Africans of Indian origin to bring their wives and minor children into South Africa are inaccurate and fallacious. The Union Government would not be withdrawing a "concession" but taking away one of the most important basic human rights from this racial minority in South Africa, which has never been questioned before even in the turbulent history of nearly 100 years of the Indian community.

The right of South African Indians to marry outside South Africa and bring their wives and children of such marriages was not governed by the Smuts-Gandhi agreement. This agreement was entered into in 1914 after the Immigration Regulation Act No. 22 of 1913 had

been passed and not before it, as should appear from Dr. Donges' statement. The agreement was embodied in letters exchanged in June 1914. The agreement related, so far as the wives and children were concerned, to the question of some sort of recognition of marriages contracted according to Indian religious rites. The result of that agreement was embodied in the Indian Relief Act No. 42 of 1914.

The right which nationals of South Africa of Indian origin enjoy in this matter does not place them in any "exceptional position." Nationals of South Africa of all other races also possess the right to marry outside South Africa and bring their wives and children into this country. Section 5 (1) of the Immigrants Regulation Act No. 22 of 1913 lays down the various categories of persons who are not to be deemed to be "prohibited immigrants" into South Africa. Sub-section (f) and sub-section (g) give the following categories of persons who are not to be deemed as prohibited immigrants:—

(f) any person domiciled in any Province who is not such a person as is described in paragraph (e), (f) or (i) of sub-section (1) of section four

(g) any person who is proved to the satisfaction of immigration officer or in case of an appeal, to the satisfaction of the Board, to be the wife, or the child under the age of 16 years, or any person exempted by paragraph (f) of this section, provided that the wife or the child (as the case may be) is not such a person as is described in sub-section (1) (d), (e), (f), (e) or (h) of the last preceding section, and provided further that no child who is not accompanied by its mother shall be admitted unless its mother is already resident in the Union or is deceased, or the Minister in any special case authorises the admission of such child.

The basic provision of sub-section (g) appeared in all previous laws relating to restrictions on immigration to the colonies of Cape, Transvaal and Natal and was not something new or a concession. The proposal now is to deprive the South African Indian of this right as an ordinary citizen of South Africa on the basis of racial discrimination. All other racial groups in South Africa will continue to enjoy this right but not the Indians when

the Union Government enacts the proposed legislation.

Immigration of Indians into South Africa took place as a result of a demand for labour for sugar plantations in Natal. Recruitment of Indian labour was agreed to by the Indian Government rather reluctantly after repeated requests from the Government of Natal. As a part of that agreement it was also clearly understood that the Indians who proceeded to Natal would enjoy full rights as British subjects.

The supply of Indian labour was so important for the prosperity of Natal that inducement for permanent settlement was provided. The Natal Government even laid down that for every 100 Indian male labourers imported, 40 Indian women should be brought.

In 1911 the Government of India forbade recruitment of Indian labourers for emigration to Natal as a consequence to disabilities that began to be imposed on Indians. In 1913 the Union Government enacted the Immigrants Regulation Act, 1913, and which Indians were deemed "prohibited immigrants." Further immigration of Indians into South Africa thus came to an end. The Indians who had already settled in South Africa, like other nationals in South Africa, could marry outside South Africa and bring their wives and children under the age of 16 years. An Indian domiciled in South Africa was able to obtain admission only for 1 wife and children of that wife provided he had no living wife in South Africa. This position was accepted by the Indian community. In fact it is not customary for Indians to have more than one wife. The "Indian Enquiry Commission" of 1914, headed by Justice W. H. Solomon, referring to the actual practice of monogamous marriages among Indians in South Africa, as long ago as 1914, stated, "Such marriages are the rule amongst Indians of all denominations. It is the rare exception for an Indian to have more than one wife." (p. 20 U G 16-1914).

There has never arisen in the past the question that South African Indians should be denied the right to bring their wives and minor children into South Africa if they married abroad. In fact this right was given recognition by the Union Government and sanctified by agreements of the status of international treaties. This issue came up at the time of the Imperial Conference held in 1918 which recognised the right of wives and children of In-

dians domiciled in any Commonwealth country to enter that country. The representative of South Africa who attended that conference also expressed his entire agreement with the resolution passed by the conference, extract from which is reproduced below:—

"The Imperial War Conference is of opinion that effect should now be given to the principle of reciprocity approved Resolution 22, of the Imperial War Conference, 1917. In pursuance of that resolution it is agreed that:

1. It is an inherent function of the governments of several communities of the British Commonwealth including India, that each should enjoy complete control of the composition of its own population by means of restriction on immigration from any of the other communities.

2. Indians already permanently domiciled in the other British countries should be allowed to bring in their wives and minor children on condition (a) that not more than one wife and her children shall be admitted for each such Indian, and (b) that each individual so admitted shall be certified by the Government of India as being the lawful wife or child of such Indian."

The following is the extract from the speech of the late Hon. H. Burton, K.C., Minister of Railways and Harbours, Government of the Union of South Africa, on the subject:—

"As far as we are concerned, it is only fair to say—and it is the truth—that we have found that the Indians in our midst in South Africa, who form in some parts a very substantial portion of the population, are good, law-abiding, quiet citizens, and it is our duty to see, as he himself expressed it, that they are treated as human beings, with feelings like our own, and in a proper manner.

As to the details, I need not go into all of them, Paragraph No. 3 embodies, as a matter of fact, the present law of the Union of South Africa. That is our position there, so that our agreement as to that is no concession. I pointed out to Sir Satyendra when we were in Committee, that in some of these points which he brought up as affecting South Africa, I thought in all probability, if he were in a position to investigate some of them himself, he would find that perhaps, the complaints had been somewhat exaggerated. I cannot help feeling that that is the case, but I will not go into these matters

now. As far as we are concerned in South Africa, we are in agreement with this resolution, and also with the proposal referring the memorandum to the consideration of our Government, and we will give it the most sympathetic consideration that we can, certainly."

In 1927 the Government of India and the Union Government, after a Round Table Conference, entered into an agreement which is well known as the Cape Town Agreement of 1927. Dr. Malan, Prime Minister of South Africa had represented the Government of the Union of South Africa at the Round Table Conference in his capacity as Minister of the Interior. Paragraph 2 of the Agreement reads as follows:

"II. *Entry of wives and minor children.* To give effect to paragraph 3 of the Reciprocity Resolution of the Imperial Conference of 1918 which intended that an Indian should be enabled to live a happy family life in the country in which he is domiciled, the entry of wives and children shall be governed by the following principles:—

(a) The Government of India should certify that each individual for whom a right of entry is claimed, is the lawful wife or child, as the case may be, of the person who makes the claim.

(b) Minor children should not be permitted to enter the Union unless accompanied by the mother, if alive, provided that

(i) the mother is not already resident in the Union, and

(ii) the Minister may, in special cases, permit the entry of such children unaccompanied by their mother.

(c) In the event of divorce no other wife should be permitted to enter the Union unless proof of such divorce to the satisfaction of the Minister has been submitted.

(d) The definition of wife and child as given in the Indians Relief Act (No. 22 of 1914) shall remain in force."

The proposal to prohibit the entry of wives and children of South African Indians will not only deprive the Indian community in South Africa of a natural and fundamental human right but is a breach of an international agreement, freely entered into by the Union Government with the Government of India.

The total population of Asiatics (almost entirely Indian) in South Africa according to the 1951 census is 365,524. Of this number 138,956 are males and

176,568 females. There is still a shortfall of 12388 females.

The ostensible purpose of the proposal to forbid entry into South Africa of wives and children of South African Indians is to stop the increase of the Indian population in South Africa. The official figures of Indian wives and children admitted into South Africa since the Cape Town Agreement of 1927 and that of the repatriation of Indians under the assisted emigration scheme given below are very revealing in this connection:

Wives and children under 16 years of South African Indians admitted into South Africa, (1st August 1927 to 31st December 1952): Women 8019, Children 9314, Total 17,324.

Indians repatriated under the assisted emigration scheme (men, women and children) 16,952.

In addition to wives and children, 113 persons were admitted as priests and teachers. The total number of persons admitted up to 1952 was 17,437. But it may be explained that wives and minor children who went back to India for visits and overstayed the period of three years, lost their domicile. For readmittance they were treated as fresh cases resulting in their being counted twice. The number of actual persons who entered the Union should thus be less than 17,437.

From among the 16,952 repatriated, 849 returned to South Africa. Thus the net number of persons repatriated is 16,103. But there must be taken into account the number of Indians who have left voluntarily and without taking advantage of the assisted emigration scheme and continue to do so every year. There are no official figures available in respect of them. While yearly emigration is not large the total who have left over the period of last 26 years from 1927 to 1952 should number a few thousand. South Africa has thus lost some of its Indian population to India. It may be added that according to official figures 23,125 Indians were repatriated between the period from 1914 when Indian immigration was stopped, to 1927.

This is the position in regard to the past and we may examine the position in regard to the future. When wives and children are admitted the real addition is only that of wives. If an Indian is precluded from marrying abroad and he marries in South Africa children will come in the bargain all the same. At an average the number of children admitted in

the past has been just about one per wife (to be precise 1.16 per wife). In cases of future marriages the number will go on decreasing as the tendency has now been not to let the wives stay long in India.

The number of wives admitted at an average every year has been 308 (in 1952 288 wives admitted). However this figure does not portray the correct position. As mentioned before, a number of Indian wives have been returning to India for visits or domestic reasons. Many of them overstayed the prescribed period of 3 years and lost their "domicile." They have had to apply afresh for admittance and have been treated as new entrants. The actual number of wives admitted is therefore somewhat less than given above. Also the traffic of wives is not entirely one way. Those Indian families who maintain contact with India do not only send their sons to get married but even their daughters. Admittedly the number of girls going to India is small but it does effect the net increase.

As the gap between the number of Indian males and females is being filled up, less and less numbers of South African In-

dians would seek brides in India and the number of wives entering South Africa would therefore diminish to such an extent that the number of girls entering South Africa and leaving this country would be equal resulting in no increase of the population of South Africa. In any case the addition to the number of Indians in South Africa on account of wives would be insignificant. This would be more than balanced by Indians seeking repatriation to India or returning there at their own expense. The position should be well known to the Union Government.

There is no valid reason to select the South African nationals of Indian origin for taking away the right to marry outside the country and to ban the entry of their wives and children. If the Union Government goes ahead with the proposal, it would be doing so as a matter of sheer persecution of a racial minority which is voiceless and voteless.

To the step the Union Government has decided to take, there is hardly any parallel among civilised countries. No civilised country denies its nationals the right which the Union Government proposes to take away.

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Kampala arriving Sept. 28. Sailing October 3 for Bombay

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever inoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without food	£75-15-0
Second "	"	"	50-13-0
Inter-Class	"	"	34-3-0
Unberthed (Deck)	without food		21-3-0

Muslim Special Food £11-10-0 Ordinary Food £4-17-6

Hindu Special Food £10-3-0 Ordinary Food £4-5-6

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be permitted to keep on deck with them more than one bedding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.

Tel. Add.: "KARAMAT."

Always Better. Better Always.
Are Kapitan's Tempting
Sweetmeats.

For nearly half a century we are leading in the
manufacture of Quality Sweetmeats and Cakes.

TRY US FOR THE LATEST INDIAN RECORDS.

Address:

KAPITANS BALCONY HOTEL,

(KORNER SWEETMEAT HOUSE)
Corner Grey and Victoria Streets
DURBAN.

Phone 23414.

Tel. Add. 'KAPITANS.'

P.O. Box 96.

Phone 24471.

To Furnish Your Home Economically

See

LALA BABHAI & CO. (PTY.) LTD.

Show Rooms At 107 Prince Edward St. & 78 Victoria St.
DURBAN.

Stockists of:—

NEW & RECONDITIONED FURNITURE & HOUSE-
HOLD EFFECTS. RADIOS & RADIOGRAMS, MUSI-
CAL INSTRUMENTS, SEWING MACHINES & OFFICE
FURNITURE Etc.

Exporters and Commission Agents for Natal Fruit and
Vegetables. We specialize in green ginger and Indian
Vegetables. Wholesale only. Write for particulars
Box 96, Durban.

YOUR GARDEN'S SUCCESS—Begins with Good Seed

Our Long Experience is your Guarantee

Try our Famous

**IMPORTED & GOVT. CERTIFIED
VEGETABLE & FLOWER SEEDS**

Avallabj: in Bulk and Packets

A. B. NAIDOO & SONS

(Established 1917)

Stockists of:—

GRAIN, FERTILIZER, HOES, PLOUGH PARTS,
HARDWARE & GROCERIES at Competitive Prices.

Phone 21213.

Tel. Add.: "GREENFEAST."

145 Brook Street,

DURBAN.

WE SELL ONLY ONE GRADE OF SEEDS—ABSOLUTELY THE BEST.

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

**MANGCHESTER TRADING
CO. LTD.**

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants

—&—

Direct Importers.

**47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.**

M. J. PATEL

INTERNATIONAL SPORTS COMPANY

Importers & Exporters & General
Commission Agents

10 Peking Road, Kowloon, HONG KONG.

Special attention is paid
to indent orders

Write To Us For Further Particulars.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?

Have you provided for your dependants?

Prepare for the future

Life Insurance gives peace of mind for the unknown
future.

Insure with 'THE OLD MUTUAL' your friend for Life—

The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has
best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760,
JOHANNESBURG.

Phones:— } Business 33-0711
} Residence 33-5961

Phone 53.

Telegrams 'SOLANKI.'

P.O. Box 208.

Solanki & Co. Ltd.

Merchant & Direct Importers

Extensive range always carried in
the following:

Silks, Drapery, Toilets, Per-
fumes, Curios, Fashion Goods
and Jewellery, Wide Range of
Indian, Persian and Chinese
Carpets.

Stockists of well-known branded
Watches.

COPPERBELT PIONEER STORE

Where Quality and Service
are Paramount.

Luanshya,

Northern Rhodesia.

SHINGADIA STORES

(Prop: Premier Silk Bazar Ltd.)
Direct Importers

Drapery, Outfitting, Fancy Goods,
Oriental Curios Etc. Etc.

P.O. Box 111. UMTALI, S. Rhodesia.
Telegrams: "Prem silk" Phone: 2523.

PREMIER WHOLESALERS

(Members of the Mashonaland Wholesalers Association)

Everything for the African Trade. Prints, Khaki,
Calicos, Blankets, Shoes & Fancy Goods.

P.O. Box 319. Phone: 2523/Extn 1.
UMTALI, S. Rhodesia

RHOD-INDIA LIMITED

Exporters, Importers & Manufacturers Representatives

Piece Goods, Hosiery, Jute Goods.

Enquiries Solicited. Prompt Attention.

"Aryan Mahal" 6th Floor,
Plot 43, "C" Road,
Churchgate Reclamation,

Cables "Indorhod." BOMBAY, INDIA.

Phone
Day 24169

Phone
Night 833549

L. RAJKOOMAR (PTY.) LTD.

14, CROSS STREET, DURBAN.

Funeral Directors and Manufacturers of all classes of
Coffins and Wreaths

Contractors to the INTERNATIONAL FUNERAL
COMPANY, LIMITED.

Reg. Office: 14 CROSS STREET, DURBAN

Country Orders for Coffins and Wreaths,
accepted by phone and despatched by rail
at the shortest notice.

Cable & Tel. Add.: "HARGYAN".

Phone 29308, 9

**P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.**

**WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.**

P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

SWEETMEATS**PURE****WHOLESOME****HEALTHY**

★ APPETISING—

- ★ DISTINCTIVENESS of Flavour.
 - ★ Combined with INGREDIENTS of the PUREST QUALITY go into the making of our SWEETMEATS.
- ★ Made by our experts whose knowledge and experience of the delicate art of preparing these Oriental DELICACIES.
- ★ Assure YOU of the most PALATABLE SWEETMEATS money can buy anywhere in SOUTH AFRICA.

—એ સ્વેટ મીટ્સની શાકાહારીઓ બનાવવાની છે એ
બહાર ગામના સુપરમાર્કેટ સંસ્થાઓમાં તમારું સ્થાન આપીએ છે એ.

- ★ Great care is exercised in the PACKING and DISPATCHING of country and foreign orders.
- ★ WE assure you of PROMPT, HYGENIC SERVICE with the GUARANTEE of SATISFACTION.

Victory Lounge

THE HOUSE OF**HOMEMADE SWEETMEATS**

We specialise in:

Birthday Cakes, Wedding Cakes, High Class
Fruit Cakes, Pastries, and Naan etc.

(Cnr: Grey & Victoria Streets.)
Phone 24965 — DURBAN.

THE NEW IMMIGRATION BILL

The Bill to amend the Immigrants Regulation Act, 1913, to apply the provisions of that Act to the territory of South-West Africa, and to make provision for matters incidental thereto which is now before Parliament is as follows:

BE IT ENACTED by the Queen's Most Excellent Majesty, the Senate and the House of Assembly of the Union of South Africa, as follows:

Definitions.

1. In this Act—

"principal Act" means the Immigrants Regulation Act, 1913 (5) (Act No. 22 of 1913);

"the territory" means the territory of South-West Africa,

and unless the context otherwise indicates, any expression to which a meaning has been assigned thereto.

2. Section five of the principal Act is hereby amended by the addition to sub-section (1) of the following further proviso:

"Provided further—

(a) that nothing in paragraph (e) of sub-section (1) of this section contained shall be construed so as to exclude from the operation of paragraph (a) of sub-section (1) of section four—

(i) any person born outside the Union out of any marriage or union entered into after the tenth day of February, 1953; or

(ii) any person born outside the Union after the tenth day of February, 1954; or

(iii) any person other than a person referred to in sub-paragraph (i) of this paragraph born outside the Union on or before the tenth day of February 1954, who does not enter or is not brought into the Union in accordance with the provisions of paragraph (e) of sub-section (1) of this section, before the tenth day of February, 1956; and

(b) that nothing in paragraph (g) of sub-section (1) of this section contained shall be construed so as to exclude from the operation of paragraph (a) of sub-section (1) of section four—

(i) the wife of any person by a marriage or union entered into after the tenth day of February, 1953, or any child born outside the Union out of any such marriage or union; or

(ii) any child born outside the Union after the tenth day of February, 1954; or

(iii) as from the tenth day of February, 1956, the wife of any person by a marriage or union entered into on or before the tenth day of February, 1953, or any child other than a child referred to in sub-paragraph (1) of this paragraph, born outside the Union on or before the tenth day of February, 1954,

unless the Minister or an immigration officer acting upon directions issued by the Minister, authorises any such wife, person or child to enter the Union in accordance with the provisions of paragraph (e) or (g) of sub-section (1) of this section."

Amendment of section 30 of Act 22 of 1913, as amended by section 10 of Act 37 of 1927.

Insertion of section 30bis in Act 22 of 1913.

Regulations made under Act 22 of 1913 apply also in the territory.

Repeal of Proclamation No. 23 of 1924 of the territory.

Short title and date of commencement.

3. Section thirty of the principal Act is hereby amended by the addition thereto of the following definition:

"'Union' shall include the territory of South-West Africa and any reference to a province of the Union shall be deemed to include a reference to the said territory."

4. The following section is hereby inserted after section thirty of the principal Act:

"Application of 30bis. This Act shall apply also in the territory of South-West Africa."

5. As from the date of commencement of this Act, any regulation made under the principal Act and in force on the said date, shall apply also in the territory.

6. The Immigrants Regulation Proclamation 1924 (Proclamation No. 23 of 1924) of the territory is hereby repealed:

Provided that any power exercised and any function performed under any provision of the said Proclamation or a regulation made thereunder, by the Administrator or the Secretary of the territory or an immigration officer, shall be deemed to have been exercised and performed under the corresponding provision of the principal Act or the regulations made thereunder by the Minister or a duly authorised officer or an immigration officer, as the case may be.

7. This Act shall be called the Immigrants Regulation Amendment Act, 1953, and shall come into operation on a date to be fixed by the Governor-General by Proclamation in the Gazette, save as to sections one and two which shall come into operation on the date of promulgation of this Act.

STAR PROFILE

A record of intimate life and photographs of one of India's top filmstars, Nimi, published under her supervision. This book contains her biography covering almost all aspects of her social, cultural and film life and traces her story from the first film she appeared in "Barsaat" to the latest one she signed a month ago (her 25th). Among over 60 photographs this book contains are many of her private poses side by side with stills from the films she has worked in.

Printed on art paper, with a tri-colour art card cover, the book is a beautiful production and a real treat for all those interested in Indian films and filmstars.

7s. 6d. a copy (Postage free)

Also available are the following :

6½" x 6½" Camera photographs of all Indian film stars on Kodak Silky paper. One Photo: 3s., Three Photos: 5s., Twelve Photos: 9s.

While writing out the order, please mention the film stars of whom you require photos.

PICTURE POST CARD ALBUMS

"Beautiful India"—24 post cards	6s.
12 Views of Taj Mahal	3s.
12 Views of Bombay	3s.
12 Views of Delhi—in colours	5s.

Send your order with remittance to:

Indian Enterprisers

P.O. Box 6541

2/23 Nanak Nivas, Bombay-26 (India)

A.N.C. AND S.A.I.C. MEMORANDUM TO UNITED NATIONS

ON RACIAL DISCRIMINATION IN S.A.

THE following are extracts from the joint memorandum submitted to the United Nations Commission on Racial Discrimination in South Africa by the African National Congress and the South African Indian Congress:

The Peoples Of S.A.

The principal population-groups of South Africa are as follows:

(a) The Whites, known in South Africa as "Europeans": There are 2½ million fair-skinned people, of European descent, from whom are drawn all the members of Parliament, the judiciary and the upper Civil Service; all directors, shareholders and administrators in major mining, industrial and financial enterprises; practically the entire middle and professional classes and the upper, skilled personnel in the country's major industries. Innumerable laws and customs are enforced to preserve the privileged status of this racial minority, officially referred to as "Europeans" or "blanks" (whites).

(b) Africans: There are 8 million persons of indigenous African descent living in the Union, and forming very substantially the majority of the population. The majority of the Africans, about 3 out of every 4, have their homes in the rural areas, either in the "Reserves," or as squatters or labourers on European-owned farms. But for reasons explained below, most of the able-bodied male Africans are away from their homes most of the time working as migratory labourers on mines, in industry, in domestic service or agriculture. A rapidly increasing number of African workers are living as permanent residents in the "locations" which have been erected on the borders of all South African towns. From these "locations" they travel daily to the towns to work in factories, and other White-owned enterprises, or in the kitchens and gardens of the Whites' homes. The Africans in the Union are subjected daily to a number of racially-determined restrictions, humiliations and hardships which must, in quantity and degree of onerousness, be probably without parallel anywhere in the world, at any time in history.

(c) "Coloureds": There are about one million people in the Union, of mixed descent, referred to in legislation and common usage as "Coloured." This population group numbers many skilled artisans among its ranks, but also thousands of agricultural

workers who tend the vineyards and wheatlands of the Cape, working for a pittance or under the infamous "tot" system whereby wages consist partly of a wine ration. Coloured people possess no voting rights except for a limited male franchise in the Cape Province: even this is now threatened by the Malan Government.

(d) Indians: The Indians today number 364,000. Indian indentured labour was imported from 1860 to work the sugar plantations. They are prohibited from moving from one Province to another; may not live in the Free State at all. The Statute Book carries a succession of anti-Indian laws, the majority aimed to prevent their land ownership and restrict their trading rights. The Government's policy, often stated, is the forcible "repatriation" of all Indians to India, although the overwhelming majority are South African born and are South African citizens.

Section Two—Origins Of Discrimination In S.A.

The first White settlement was established in South Africa 300 years ago by the Dutch East India Company, when in 1652 a party was sent out under Jan van Riebeeck to establish a strategic and revictualling station for ships trafficking to and from India. It was not long before the little group of White settlers, armed with firearms, began to clash with the original inhabitants (whom the colonists called "Hottentots"). As the settlement grew, they expelled the inhabitants from their land: the latter resisted. In 1659 one "Hottentot resister" was captured and questioned by Van Riebeeck as to his hostility. His reply as recorded by Van Riebeeck is worth quoting:

"We the (Dutch) were breaking up the best land and grass, where their cattle were accustomed to graze, trying to establish ourselves everywhere with houses and farms, as if we were never to remove, but designed to take more for our permanent occupation, more and more of the country which had belonged to them from time immemorial, Aye!"

Van Riebeeck's answer to such complaints was war. He sent out a party of soldiers to dispossess the tribe adjacent to the White settlement, and refused compensation. He wrote in his Journal on April 6, 1660:

"Their country has fallen to our lot, and having been won by the sword in defence, it is our intention to retain it."

This little incident 300 years ago is cited less for its importance than for its significance: It was to set the pattern for centuries of cruel conquest and dispossession of the African inhabitants by the expanding White settlers. A pattern of shameless aggression, of the seizure of land, and the enslavement of people.

For the first 150 years, however, the expansion of the White settlement at the Cape was relatively slow. But in 1779 with the first major "Kaffir War" ("Kaffir" is a vulgar term of contempt used by the Whites to describe Africans) began that long series of ruthless and incredibly savage wars of aggression against the African people which did not end until the close of the nineteenth century, indeed, in a sense, has not ended yet. South African history books list nine "Kaffir Wars" conducted by the Cape Colony against the African people on the Eastern frontier. The dates are: 1779, 1789, 1799, 1812, 1818, 1834, 1846, 1850, 1877.

This list does not include the long series of aggressive wars conducted from 1840 to 1906, to conquer and subjugate the Zulu people of Natal. Nor does it include the innumerable acts of aggression committed by the invading Boers in the course of the "Great Trek" into the northern parts of South Africa, today known as the Transvaal and the Orange Free State.

The historian, J. A. I. Agar-Hamilton, by no means unsympathetic to the White invaders, has described the characteristic process of conquest as follows:

"The history of relations between civilised and uncivilised races in South Africa falls naturally into three stages. The first is one during which the two races eye one another at a distance. Numerically inferior, the Whites are inclined to try methods of conciliation in dealing with Natives. Native rulers are treated as sovereign and independent princes and are flattered with fine words and "gifts" that are not far removed from tribute. It is the time of the adventurer and the concession hunter, such as marked the reign of Lobengula and the Swazi king. The second stage brings open war. Sometimes it is precipitated by some foolhardy aggression, sometimes preceded by small forays and punitive expeditions that culminate in a great campaign. Such, in Natal, was that which ended with the defeat of Dingaan. The third and last stage sees the Native reduced to subjection."

"The Native Policy of the Voortrekkers."
Cape Town, 1928.

The first half of the nineteenth century was a period of almost continuous war against African tribes. The Basuto chief Mosesh, a brilliant diplomat and statesman, manoeuvred adroitly in the face of attacks by both Boer and British to preserve something of the integrity and independence of his country. But in 1868 he was forced to agree to annexation by the British and the former border lands of Mosesh were reduced to a comparatively small and mountainous area. Ten years later, in 1878 in the Transvaal a considerable force of English and Boers defeated Sekukuni, chief of the Bapedi, the last African independent chief.

Seizure of lands that was not accomplished by open warfare, in which the Whites were successful thanks to their superior arms, was brought about by fraud and deceit. Many a chief was induced to allow Whites to settle "temporarily" on a part of his territory only to find later that they claimed legal ownership over the whole of his territory.

It is on such a foundation of force and fraud that most of the title deeds to land in the Union are today based.

A well-defined difference did exist between the racial policies of the Cape Colony and those of the Northern Republics (subsequently colonies) prior to Union in 1910. We have referred above to the long series of bloody war waged by the Cape Colony against the African people, and many other examples could be cited to illustrate that the Cape Government was by no means innocent of aggression. Yet a number of factors did operate to create a less harsh and racialistic climate in the South. There was the long and heroic series of wars fought by the Xhosa people to maintain their land and their independence. There were the numerous slave revolts prior to emancipation in 1836. There was a militant political tradition among the Coloured people of Cape Town.

And, not least, there was a long and honourable line of white democrats extending from Read and van der Kemp, Thomas Pringle and William Fairbairn, to Saul Solomon and Olive Schreiner, who had the humanity and the courage to speak out against injustice and to align themselves with the oppressed majority. Hence the political structure of the Cape Colony though its content was discriminatory contained no formal colour bar.

Whites and non-whites voted on a common roll for the old Cape Legislature: true, the property and educational qualifications demanded effectively excluded the great majority of the

Africans from the vote, but at least the Constitution was not based on the insulting and degrading principle that non-whites were inherently an inferior sort of people who could never aspire to share in government. It was even theoretically possible (and in practice in one or two cases actually occurred) for a man of colour to be elected to Parliament and local governing councils.

Far more onerous was the position in the Northern Republics. Article 9 of the Constitution of the Transvaal Republics laid it down that "the people shall not permit any equality of Coloured persons with White inhabitants, neither in the Church nor in the State." Africans in the Transvaal and Orange Free State Republics were not allowed to own land. Indeed they were virtually enslaved. The famous explorer

Mrs. Pandit Elected President Of United Nations Assembly

News has been received that Mrs. Vijayalakshmi Pandit has been elected President of the United Nations Assembly. This honour is not only hers but also India's. We congratulate her on her great achievement.

and missionary. David Livingstone, characterised the Republics seventy years ago, as

"a Republic in which they (the Whites) might pursue without molestation the proper treatment of black. It is almost needless to add that the 'proper treatment' has always contained in it the essential element of slavery, namely, compulsory unpaid labour."

(Missionary Travels in Africa," p. 29)

The laws of the Republic formally prohibited slavery, but how seriously that law was taken is indicated by a letter written in 1864 by President Pretorius to a storekeeper in Spelonken and preserved in the Pretoria Archives:

"If you get some little Kaffirs be so good as to buy six for me and send them when you can and write and tell me what it will cost to procure three girls and three boys."

(Quoted by J. A. I. Agar-Hamilton op. cit. p. 218)

The characteristic pattern of White conquest, as described above, was thus for the invading

Whites, by force of superior weapons, or by guile to take possession of the traditional and ancestral lands of the Africans and then to impress them into labour: most often on the same lands—by way of a "labour rent" for the use of part of the soil of which until then they had been the owners. This pattern was radically modified by the discovery of diamonds, and then of gold, towards the close of the nineteenth century. Overseas capitalists invested large sums in the mining of these precious commodities, and a fierce demand developed for the mass enrolment of Africans as a cheap labour force. An illuminating insight into the economic factors which determine race oppression in South Africa is afforded by a study of the proceedings of an Industrial Commission which was appointed in 1897 in Johannesburg at the instigation of the Chamber of Mines. This was a time of serious cheap labour shortage for the mines. The Commission records reveal that from 1890 onwards the Chamber had made repeated representations on the Transvaal Volksraad (the then Parliament of the Transvaal Republic) for:

(i) better "control" of Africans through the pass laws, and

(ii) the increase in the hut tax "as an incentive to the Natives to work," among other matters.

The Chairman of twelve mining companies who was one of the witnesses to this 1897 Commission said the more stringent pass law came into existence "at the request of the mining industry; was framed by certain persons connected with the mining industry; it was the mining industry that induced and solicited the Government to administer the law."

Here is a further extract of the record of proceedings:

"Mr. George Albu—then chairman of the Association of Mines: ".....The Native at the present moment receives a wage far in excess of the exigencies of his existence. The Native earns between 50/- and 60/- a month and he pays nothing for food and lodging—in fact he can save almost the whole amount he receives.....If he can save £20 a year it is almost sufficient for him to go home and live on the fat of his land. In five or six years the Native population will have saved enough money to make it unnecessary for them to work any more. The consequence will be most disastrous for the industry and the state. I

think if the Native gets sufficient pay to save £5 a year that sum is quite enough for his requirements and will prevent Natives from becoming rich in a short space of time"

A member of the Commission: "Do you intend to cheapen Kaffir labour? And how?"

Albu: "By simply telling the boys that the wages are reduced. The maximum at present is 2s. 3d. a shift and we can reduce it to 1s. 6d., that is for skilled labour. For ordinary, 1s. or less for a shift."

Commission Member: "Suppose the Kaffirs return back to their kraals. If that happened and you were without black labour would you be in favour of asking the government to enforce labour?"

Albu: "Certainly. A Kaffir cannot live on nothing."

Commission Member: "You would make it compulsory?"

Albu: "Yes. I would make it compulsory, and without using force a tax could be levied."

Commission Member: "Do you think you could get the majority of the people on the Rand with you in trying to make the Kaffirs work at a certain rate?"

Albu: "I think so."

Commission Member: "Would that not be called slavery?"

Albu: "Not so long as the men earned a certain amount of money."

Commission Member: "If a man can live without work how can you force him to work?"

Albu: "Tax him then."

The rapid expansion of gold and diamond mining and subsidiary industries led to an acute demand for labour. So long as many Africans enjoyed the life of independent peasants, even though as tenants and sharecroppers on land owned by Whites, they could not be pressed into service except by the offer of wages and amenities better than the mine-owners were prepared to offer. They attempted to solve this problem by indenturing cheap Chinese labour, but this proved unsatisfactory. It was not until 1913, with the passing of the Native Land Act, that the difficulty was temporarily overcome.

(To be continued)

NEW BOOKS

A Nation Builder At Work

—By Pyarelal 1/6

Why Prohibition

—By Kumarappa 1/-

Satyagraha In S.A.

—By M. K. Gandhi 15/-

Bapoo's Letters To Ashram Sisters

—By Kaka Kalelkar 2/6

The Wit And Wisdom Of Gandhi

—By Homer A. Jack 22/-

Obtainable from:

'INDIAN OPINION'

P/Bag, Phoenix, Natal.

BONES WANTED

We Pay
£7 PER TON
F.O.R. your
Station or Siding

BAGS RETURNED RAILAGE PAID

For Full Particulars write to:

THE
BULL BRAND
FERTILIZERS LTD.

SARNIA,

NATAL.

LATEST MATERIALS!

DOUBLE BORDER PAISLEY
CREPE-DE-CHINE 45" 5'6 yd.

EMBOSS GEORGETTES
all shades 45" 10'6 yd.

OPAL GEORGETTES
45" all shades 12'6 yd.

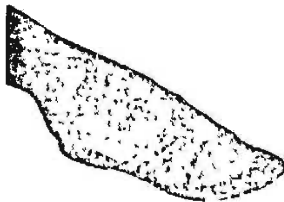
VELVET CHENILE
GEORGETTES 45" 15'6 yd.

44" PRINTED GEORGETTE
Spot & Floral Designs 45" 4'11 yd.

44" COLOURED GEORGETTES
4'11 yd.

CHAMPALS!

Ladies Latest Plastic Champals
all shades sizes 3 to 7 1'6/6 pair.
Colours: Green, White, Red,
Brown, Blue and Wine.

SAREES!

EMBROIDERED GEORGETTE
SAREES.
all shades £3/15/0 each.

WHITE COTTON SAREES
22/6 each.

GEORGETTE JARI WORK
SAREES £5-10-0.

EMBROIDERED SUEDE SILK
SAREES with borders 63/- each.

LADIES UNDIES

Huge range of SLIPS, NIGHTIES,
PANTIES, BLOOMERS etc.
Now unpacked.

Saree Borders, Jari Trimmings
Always In Stock.

CHAMPALS

Ladies Leather Champals
Size 3 to 7 11/9 pair.

BABY WEAR!

INFANTS KNITTED WOOL
SHAWLS 17/6 to 30/- each.

INFANTS COT BLANKETS
Pink & Blue 6/3 & 12'6 each.

INFANTS GEORGETTE
DRESSES SMOCKED
18/11 each.

INFANTS BOOTIES, BONNETS,
BIBS, FILCHERS,
all one price 2/11 each.

HOUSE - HOLD

Bedsheets 15/6 to 25/- each.

Pillow Cases plain 3/6 each.

Pillow Cases Embroidered
4/11 each.

Towels from 2/11 to 15/6 each.

Table cloths & Satin Bedspreads
at Reduced Prices.

MENS & BOYS

SHIRTS, PYJAMAS, SOCKS,
TIES, HANDKERCHIEFS Etc.
Specially reduced.

JAYBEE SILK HOUSE

39a MARKET STREET, JOHANNESBURG.

P. O. Box 5169.

Phone 33-6229.

FOR RUBBER STAMPS

AND PRINTING

CONTACT STANDARD
PRINTING PRESS

GENERAL PRINTERS
AND
RUBBER STAMP MAKERS

73 BEATRICE STREET — DURBAN

PHONE 61000 TELEGRAPHIC ADDRESS
P.O. BOX 2762 QUICK PRINT

"Everyone says how smart I look now I use Nugget every day."

Yes, NUGGET is a wonderful preservative. It's the regular DAILY use of NUGGET that really p-r-o-l-o-n-g-s the life of your shoes.

"Thanks to me - It's the DAILY dose that does it!"

There's a Nugget Shine for every shoe that's made!

INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Bombay, September 4.

THE talks between the Prime Ministers of India and Pakistan ended in a hopeful note. The joint communique, issued by the two Prime Ministers on conclusion of their negotiations in New Delhi, showed that no particular advance was made in regard to settling certain preliminary issues like number of troops to be kept on each side, which has come in the way of solution through the past years. But distinct advance was made in fixing time-limit to appoint a plebiscite administrator and settling the preliminary issues. Both the countries agreed to appoint a Plebiscite Administrator for the whole of Kashmir State before April 1954, through the Government of Kashmir and settle preliminary issues during the interval. It was further decided to appoint Committees of military and other experts to advise the Prime Ministers during the discussion of the preliminary issues.

According to the agreement, after induction into office, the Plebiscite Administrator will examine the situation and submit his report making such proposals as he thinks proper for preparations to hold a fair and impartial plebiscite in the entire State.

Realising that the United Nations, which has become a centre of international power politics has not been able to solve this problem since the last five years and would not be able to solve it in another five years, the two Prime Ministers agreed to solve all related issues by direct negotiations.

Before leaving Delhi the Pakistan Prime Minister, Mr. Mahomed Ali declared at a press conference that "a solution of the Kashmir problem is in sight. A final settlement has not yet been arrived at. I still hope that we will arrive at a solution within a year."

The Pakistan Prime Minister replied in the affirmative when he was asked whether he was going back to his country "with his minimum aspirations fulfilled."

Summing up his own reactions to the present series of talks, Mr. Mahomed Ali said generally they were fairly satisfactory. I do not think I am very happy or very satisfied because there are two points of view in coming to a settlement

on a friendly and a co-operative basis, and there is always the question of give and take. India also cannot be fully satisfied with the result."

While welcoming the joint communique, the Indian Press expressed doubts about Mr. Mahomed Ali's capacity to convince his diehard colleagues that the agreement arrived, at was fair and in the interest of both the countries. The Indian Press believed that Mr. Zafrulla Khan, the Foreign Minister of Pakistan, was sent by the old guards of Muslim League with Mr. Mahomed Ali to strike a hard bargain and to see that Mr. Mahomed Ali may not show any soft corner for India. But Pandit Nehru did not allow Mr. Zafrullah Khan to participate in the talks, which were conducted by the Prime Ministers alone.

Both the Prime Ministers in the joint communique, deprecated any propaganda or attacks on one country by the other through the Press, by the radio or by speeches and statements made by responsible men and women of either country. They trusted that all organisations and responsible leaders will direct themselves to this great task of promoting goodwill between the two countries and thus help in solving all problems and disputes that might exist between them.

India waited to hear the reactions of the Pakistan Cabinet and the Press. The Pakistan Cabinet met several times immediately after Mr. Mahomed Ali's arrival at Karachi, but, it seems, it could not give its accord to the Delhi agreement. The Pakistan Press was ominously silent. After three days Karachi newspapers came out with a denunciation of Nehru-Ali agreement and insisted that United Nations' appointment of the American Admiral Chester Nimitz must be accepted by India. They put forward all the old Pakistani terms for the solution of the problem, which were never accepted by India and which are not likely to be accepted by India. The Pakistani leaders and the press have started talking again in terms of Jihad (holy war), in spite of the appeal by the two Prime Ministers.

India wants that any man from any Asiatic country or from any small neutral nation should be appointed as Plebiscite Administrator. After look-

ing at the part played by Americans recently in Kashmir, India is not likely to accept the appointment of the American Admiral. If Pakistan continues to insist on an American being appointed as Plebiscite Administrator, then the talks may break down.

The Pakistan Premier has sent two communications to Mr. Nehru asking explanations on certain points.

Political observers in India were not surprised by the action of Pakistan in voting with America against the inclusion of India in the Political Conference on Korea. Pakistan was the only Asiatic country and a member of the Commonwealth which voted against India's inclusion. Even South Africa refrained from voting against India.

The Government of India took another step in removing the inequality of wealth by introducing a Bill to levy Estate Duty on the property left by a person after his death. The rates of the levy are based on the slab system and show a moderate progression from 5 per cent. to 40 per cent.

The minimum exemption limit is Rs. 50000 in respect of property of a Hindu family governed by Mitakshara, Marumakhatayam or Aliyasantana Law and Rs. 75000 in respect of all other property.

In order to prevent fragmentation of small holdings of agricultural land, a reduction of 25 per cent. of the duty appropriate to the agricultural land included in the estate where the principal value of the estate does not exceed Rs. 2 lakhs has been allowed.

In the case of shares held by a deceased member in any company, there is no liability for duty if the principal value of the shares does not exceed Rs. 5000. Above this, however, duty is leviable at a flat rate of 7½ per cent.

In the case of property which consists of an interest in the joint family property governed by Mitakshara, Marumakhatayam or Aliyasantana Law, the rates are as follows:

Principal value of estates.	Rates of pay
On first Rs. 50,000	Nil
On next Rs. 50,000	5 per cent.
On next Rs. 50,000	7½ per cent.
On next Rs. 50,000	10 per cent.
On next Rs. 1 lakh	12½ per cent.
On next Rs. 2 lakhs	15 per cent.
On next Rs. 5 lakhs	20 per cent.
On next Rs. 10 lakhs	25 per cent.
On next Rs. 20 lakhs	30 per cent.
On next Rs. 20 lakhs	35 per cent.
On the balance	40 per cent.

In the case of property of any other kind the rates of duty, are as follows:

On first Rs. 75,000	Nil
On next Rs. 25,000	5 per cent.
On next Rs. 50,000	7½ per cent.
On next Rs. 50,000	10 per cent.
On next Rs. 1 lakh	12½ per cent.
On next Rs. 2 lakhs	15 per cent.
On next Rs. 10 lakhs	25 per cent.
On next Rs. 10 lakhs	30 per cent.
On next Rs. 20 lakhs	35 per cent.
On the balance	40 per cent.

The Government of India have informed all former Indian Princes that with retrospective effect from the beginning of this financial year, they would not be exempt from income tax and super tax.

Hitherto, by an executive order of the Government of India, the income of all former Indian Princes from securities was exempted from all taxes, whereas other incomes including dividends were liable for only income tax but not super tax.

The Government of India is understood to have told them that with the coming into force of the new constitution such exemptions granted by an executive order and not by Law were not valid and hence they would have to pay income tax and super tax.

It was learnt that these Princes have requested the Government to continue the exemption as before.

The Maharaja of Gwalior would be affected most by this latest decision as most of his investments are stated to be in shares and debentures. The Nizam of Hyderabad would be the next most affected.

The House of People passed the Andhra State Bill to create new Andhra State by October 1, 1953. It now awaits passage in the Council of States and the assent of the President to become law.

While relief work is going on in Rajmundry area of Madras State, affected by floods in the river Godavari, news comes of heavy flood ravages in U.P. and Bihar. In Uttar Pradesh over 5000 villages and about a million acres of land have been affected by floods caused by the recent heavy rains. The damage to crops and property is estimated to be over Rs. ten crores. According to official estimate the State Government will have to provide more than thirteen and a half million rupees for relief works.

Bihar has suffered more heavily than Uttar Pradesh. The total damage estimated due to floods comes to nearly Rs. 27 crores. Hundreds of villages were inundated and thousands of Kutcha houses collapsed. Crop was ruined in hundreds of thousands of acres.

The total damage to houses and household property according to present reports came to Rs. 15 million; the actual damage, however, was likely to be much greater when the exact position was known.

The State Government has requested the Government of India to sanction a grant equal to 50 per cent. of the total expenditure to be incurred on relief measures. The question of the extent of Central assistance is under consideration.

According to latest information, Admiral Nimitz, who was appointed Plebiscite Administrator for Kashmir by United Nations Organisations four years ago, but could not function due to deadlock over preliminary issues to be settled before plebiscite could be taken, has resigned from his post for "personal reasons." This will solve not only the threatened impasse in the Prime Minister's talk over Kashmir, but will also release U.S.A. and United Nations from possible embarrassment in background of the strong public feeling in India and Kashmir that American and United Nations military observers had actively plotted to make Kashmir independent, so that America may get military bases in that Indian State.

A New Novel

What is the difference between a Canadian and a Britisher? And what has happened to the thousands of British immigrants endeavouring to build new lives for themselves and their families in Canada? While no one person can answer all these questions in one book, Patricia Young, a British immigrant herself, attempts to tell the story of one immigrant in her new novel "A Man And His Country." This unique novel tells just part of the story of Canada and Britain, of two peoples, united by loyalty, yet so often divided by their different environment and upbringing. "A Man and His Country" is the story of a British conscientious objector who is thrown out of England by his proud father, to become a remittance man in British Columbia. Publishers Ward Loch and Co., 6 Chancery Lane, London, W.C.2.

"Datin's 1953 Seed Catalogue Price List—Hating not only Seeds but all Garden Requisites. Write for a free copy: Datin's Seeds (Pty.) Ltd., Box 2060, Johannesburg."

VACANCIES AT INDIAN AND COLOURED SCHOOL

FOR STANDARDS VI, VII VIII

Accommodation available for a limited number of Pupils for Standards VI, VII and VIII at the Pietersburg Indian and Coloured School. Interested parents should contact the undersigned before the 15th day of October 1953.

Arrangements for Boarding and Lodging will be made if the demand necessitates it. Parents will be advised in good time of the acceptance or non-acceptance of their children.

Write to:

The Secretary,
School Parent Committee,
P.O. Box 220,
Pietersburg, T.Vaal.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

9 Adams Arcade,
40 Market Street.
Johannesburg.

TROUBLED WATERS

By JOHN O'HIND

This book deals with that period of Indian history when three empires were at a clash with each other on the Indian Peninsula. The Mughal Empire was breaking up; the Maratha Kingdom was declining; and the British were establishing themselves. The story is full of suspense, keeping the reader engrossed in the acts of heroism and valour, naval bombardment and piracy on the high seas, escapades, a chase with bloodhounds, and romance. Order your copy as soon as possible, as there are only a few copies on sale at our office.

Price 10s.

Available at:

'Indian Opinion',
P/Bag, Phoenix, Natal.

Cuticura

ANTISEPTIC OINTMENT

A cut, scratch or sun burn demands Cuticura—quick! This soothing, antiseptic Ointment is excellent for chafing, heat rash, scalp irritations, rough hands and tired aching feet. Cuticura Ointment should be used in every household.

PROTECTS from GERMS.
PROMOTES HEALING.

531

DHIRUBHAI P. NAIK

Travel, Insurance & General Agent

Book with us for your travelling by Air, Sea or Land either to India or to any part of the world.

All types of Insurance—Life, Fire, Burglary, Riot, Storm, Accident, Plate Glass, etc.

Consult Us Free of Charge For Your Income Tax, Personal Tax, Writing Of Your Books, Trade Licences, Revenue Clearance Certificate, Passports And Immigration Matters.

Representative: National Mutual Life Asso. Of Australasia,
Yorkshire Insurance Co. Ltd.

Telephone: 33-9033. 29a Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

INDIA

PAKISTAN

and connections for
ALL PARTS OF THE
FAR EAST
FROM NAIROBI
KENYA COLONY
by Luxury Constellation Service
or
Tourist Class Service

AIR-INDIA

International

Air-India Representative
in South Africa
P.O. Box 1955
95, Salisbury House
Smith Street, Durban

SEE YOUR TRAVEL AGENT FOR
FURTHER DETAILS

'INDIAN OPINION'

(Founded By Mahatma Gandhi In 1903)

For The Moral, political and
Social Advancement Of Indians
In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	30s.	Annually
" " "	15s. 6d.	Half-yearly
Outside the Union	30s.	Annually
" " "	15s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends
to do likewise.

Apply to—

Manager,

Indian Opinion,
P. Bag, Phoenix, Natal.

BOOKS FOR SALE

GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
SELECTIONS FROM GANDHI—Nimar Kumar Bose	10	0
GANDHIAN ETHICS—Benoy Gopal Ray	2	0
BAPU—Marry F. Barr	4	0
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
FAMOUS PARSIS	7	6
CHAITANYA TO VIVEKANANDA	3	3
STORY OF SATARA—Major B. D. Basu, (I.M.S.)	15	0
SEVEN MONTHS WITH GANDHI—Krisnadas	12	6
STORY OF THE BIBLE—S. K. George	6	0
DELHI DIARY—Gandhiji	10	6
A RIGHTEOUS STRUGGLE—Mahadev Desai	2	3
THE POLITICAL PHILOSOPHY OF MAHATMA GANDHI—Gopinath Dhewan	17	9
GANDHI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	9	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. I.—M. K. Gandhi	15	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. II.—M. K. Gandhi	14	0
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	6	0
FROM YERAVDA MANDIR—M. K. Gandhi	1	0
MAHADEV DESAI'S EARLY LIFE —By Narahari D. Parikh	2	6

Obtainable from:

"INDIAN OPINION,"

P. Bag, Phoenix, Natal.

Golden Number

OF

"INDIAN OPINION"

Souvenir

Of The

Passive Resistance**Movement****1906—1914**

Price: Four Shillings.

Obtainable From:

"Indian Opinion"

Phoenix, Natal.

BOOKS FOR SALE

INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6	SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Pacts And Facts—Stanley Powell	5	0
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	7	6	AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	23	0
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song— (An English Translation)—Annie Besant	1	0	TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	3	0	WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyam	2	6
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Minoo Masani	2	6	GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6	THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	15	0
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)	4	0	CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	5	0
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	6	RAMANAMA—M. K. Gandhi	2	0
PUBLIC FINANCE AND OUR POVERTY —J. C. Kumarappa	3	6	TOWARDS NON-VIOLENT SOCIALISM —M. K. Gandhi	5	0
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0	REBUILDING OUR VILLAGES—M. K. Gandhi	3	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars)—K. T. Shoh	15	0	AN ATHEIST WITH GANDHI—Gora G. R. Rao	2	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	15	0			

Obtainable from:

"Indian Opinion,"

P. Bag, Phoenix, Natal.

Phones: 29121/3 (Switchboard)
24179 (Manager)

Cables & Tel. Add:
"PROSPERITY" (All Branches)

P.O. Box 2197

(Established 1927)

Premier Produce Co. (Pty) Ltd.

General Wholesale Merchants
EXPORTERS AND IMPORTERS

Buyers and large Stockists of all kinds of Indian and European Groceries, Provisions, Soaps, Oils, Grains, Beans, Peas, Kaffircorn, Malt, Maize, Maize Products, Wheat, Wheaten Products, Crockery, Hardware and also Coal of all types.

All enquiries for Export and Import
to the Head-Office.

Head-Office: "PREMIER HOUSE"
364 Pine Street, Durban.

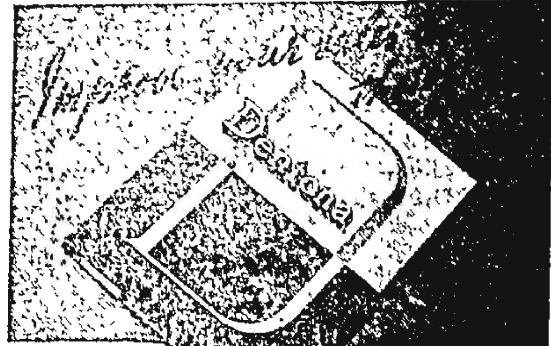
also at

JOHANNESBURG

Phones: 34-3554/5
P.O. Box 200, Fordsburg,
81 Crown Road,
Fordsburg, Johannesburg.

BENONI

Benoni Coal Site
Phone 54-1813,
Rangoview Coal Sites—54-2205
P.O. Box 392, Benoni.

Full range of men's and
boys' khaki shirts and
clothing.

In khaki
gab, tropicals.

DENTON
SHORTS AND SLACKS
IN MONGASHEE Regd.
TRADE ENQUIRIES

UNION OF S. AFRICA, SWAZILAND, BASUTOLAND,
SOUTH WEST AFRICA, SOUTHERN BECHUANALAND.

DENTON TRADING CO.
JOHANNESBURG P.O. Box 3581

N. RHODESIA
FEIGENBAUM BROS.
BULAWAYO P.O. Box 354

SOUTHERN RHODESIA
MASHONALAND, P.E.A. & N. BECHUANALAND
W. F. NEUMAN P.O. Box 1492
SALISBURY

BRITISH EAST AFRICA
VAN BRUSSEL & CO. (E.A.) LTD. NAIROBI
Trust Mansions

BULAWAYO CLOTHING FACTORY LTD.
Phone 2410, Bulawayo, P.O. Box 427, Southern Rhodesia.

Proprietors:

C. L. Patel, D. K. Patel
V. D. Patel, H. J. Patel
K. C. Patel

The Star Clothing Factory

Wholesale Merchants

CLOTHING MANUFACTURERS

P.O. Box 237. Phone 514.

Jameson Road, Livingstone,
NORTHERN RHODESIA.

Our S.A. Representative:

H. L. Hompes & Co.,
(Pty.) Ltd.

Durban, P.O. Box 1301.
Johannesburg, P.O. Box 3480.
Capetown, P.O. Box 824.

NEW TYPEWRITERS

POPULAR MAKES

Remington, Smith-Corona, Olivetti,
Hermes, R. C. Allen.

PORTABLE & STANDARD MODELS
AVAILABLE AT:

NATIONAL OFFICE SUPPLIES
(PTY. LTD.)

(Directors: N. V. MEHTA, J. P. GOKOOL, K. V. MEHTA)

LEGAL & COMMERCIAL STATIONERS

OFFICE EQUIPMENT SPECIALISTS

76 Victoria Street, Durban.

PHONES 22622
" 63535

P. O. BOX 1327
Tel. Add. NOSLIMITED.

For Quality Printing Consult:—

UNIVERSAL PRINTING WORKS

Commercial Printers & Calendar Specialists

9 Bond Street, Durban, Phone 25295.

ઈન્દ્રિયન ઓ પિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
સને ૧૯૦૩માં રચાયું.

પુસ્તક પર મું—અંક ૩૮

શુક્રવાર તા. ૧૮ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૫૩.

છુટક નફલ પેની ૬

આત્મવિકાસ

(‘વિશ્વવાત્સલ્ય’માં શ્રી. સંતખાલજી)

પ્ર. (૧) માણસ આત્માની શોધમાં ન પડતાં સમાજ પ્રત્યે ની ઝીણામાં ઝીણી ફરજ ચુક્યા વગર સદાચારી જીવન જીવ્યા કરે તો આત્મવિકાસ આપોઆપ ન થાય ?

ઉ. (૧) જરૂર થાય. આત્મવિકાસનો રાજમાર્ગ પશુ એ જ છે. સમાજ પ્રત્યેની સ્વાભાવિક આવેલી કે આવનારી ફરજોમાં બેદરકાર બની તેમ જ સદાચાર ના સામાન્ય નિયમોને તરછોડીને જે માણસ આત્મખોજને નામે નીકળી પડે છે, તેવા બાવાનાં બેય બગડી જાય છે. ધોળીના કુતરા માફક તે નથી રહેતો ધરનો કે નથી રહેતો ઘાટનો. જૈનસુત્રોમાં તો ત્યાં લગી કહ્યું છે કે: “જેનામાં સામાન્ય માણસાઈ ન જાણે તે ધર્મશ્રવણ સારૂં પણ નાલાયક છે.” તે પછી આત્મશોધની વાત તો કેટલી બધી તેવાને માટે દુર રહી જાય તે સહેજે સમજી શકાય તેવું છે. ખરી વાત તો એ છે કે; સદાચારી તથા સમાજ ધર્મમાં માનનારો માણસ સ્વાભાવિક રીતે જ એવો બની જાય છે કે જે આત્મશોધન વિના રહી શકતો નથી. જૈન પરિભાષા માં આવી સ્થિતિને સંવેગ દશા કહેવાય છે. યોગીશ્વર આનંદજી માં એ દશા પ્રગટ થઈ ત્યારે તેઓએ ખુદ કોઈ ધર્મસંપ્રદાય ની પણ તમા ન કરી. “મારો કંચનવરણો નાથ રે! મને કોઈ મિલાવો.” એ ‘તુહી તુહી’ ના ધ્વનિ સાથે એકલવાયા આત્મા ને સહારે ભર્યા અને આત્મશોધ કરીને જ જાણી શક્યા. એ જ કારણે સ્વામી રામતીર્થ એક ભયંકર અંધારી રાત્રીએ કોઈનોય આધાર લીધા વિના પ્રાણુની પરવા છોડીને એકલા ઘેર વન માં નીકળી પડ્યા હતા. સાધક

માત્રમાં સામાન્ય રીતે પરમ સિદ્ધિને રસ્તે જતાં ત્રણ તળકકા ઓ આવે છે. (૧) પ્રાથમિક સમાજસેવાનો (૨) સત્યને ખાતર સમાજ તરફના બિહકારનો અને (૩) આત્મપ્રાપ્તિની સાથે સહજ સમાજ પ્રતિષ્ઠાનો. સંન્યાસ દશામાં આ ત્રણેય આવે અથવા ગૃહસ્થ દશામાં પણ આવી શકે. જૈન સુત્રોમાં કોઈપણ લીંગમાં, કોઈપણ દેશમાં અને કોઈ પણ વેશમાં સિદ્ધિ પામી શકાય છે, તે વાતનો ખુશીની સાથે સ્વીકાર કરવામાં આવે છે.

પ્ર. (૨) ‘જીવ એ ઈશ્વરનો જ એક ભાગ છે.’ આ વાત સાચી હોય તો ઈશ્વરને જેમ રાગદ્રેષ, મમતાઅહંતા; માનાપમાન અસર કરતાં નથી તેમ; જીવને પણ એમની અસર ન જ થવી જોઈએ છતાં થાય છે એ હકીકત છે. આથી એમ માનવું પડે છે કે જીવ જેવાં કર્મ કરે છે, તેવાં કૃણ લોગવે છે. પરંતુ આમ માનવાથી જીવનો ઈશ્વરી સંબંધ ખોટો કરે છે અને મોક્ષની સાધનાનો અર્થ રહેતો નથી. તો આ વિષે યુગ યુગવણ થયા કરે છે; આપ જાત અનુભવવું સત્ય બંતાવશો ?

ઉ. (૨) તમે ગીતા વાંચતા હો, તો તેમાં જ આ બંને સલાહોનો સુદર જવાબ છે. તે કહે છે:— “અજ્ઞાન એ જ કર્મ બંધનનું મુળ છે. કાર્યો કરવા છતાં જ્ઞાન સમ્યગ્ બની જાય તો કર્મબંધન જીવને નડતું નથી.” સમ્યગ્ જ્ઞાન મેળવવા માટે જ વિવિધસાધનાઓ છે. સમ્યગ્જ્ઞાન ન થાય ત્યાં લગી મોક્ષની સાધનાનો પણ અર્થ નથી અને ઈશ્વરી સંબંધનો જીવને અનુભવ પણ થઈ શકતો નથી. રાગદ્રેષની અસર પણ

ત્યાં લગી થાય છે કે જ્યાંલગી સમ્યગ્ જ્ઞાન થતું નથી. ખુદ-દેવને કોઈએ ગાળ દીધી ત્યારે તેમણે જોયું કે; એ માણસ ક્રોધ ને આધીન થવાથી આમ બોલે છે. ક્રોધની સામે ક્રોધ નકામો છે. તેઓ હસીને બોલ્યા : “બાઈ! તારી ગાળ તે તો ભલે દીધી, પણ મારે તે લેવી નથી.” પરિણામે ગાળ દેનાર પસ્તાયો. આ પરિસ્થિતિનું મુળ સમજ્યા પછી તેને અમલમાં મુકવાની શરૂઆત કરી દેવી તેનું નામ છે ‘સમ્યગ્ જ્ઞાન’. આનું જ્ઞાન થાય ત્યારે તેનો ઈશ્વરી

સંબંધ સ્પષ્ટ દેખાઈ આવે છે. રાગદ્રેષાદિ સ્પર્શતાં નથી ને કોઈવાર સ્પર્શી જાય તો રજને ખંખેરી શકાય તેમ તેવો સાધક તેમને તુરત ખંખેરી નાખે છે. આ ઉપરથી તમે સમજી શકશો કે જીવ કર્મ કરે છે ને લોગવે છે, તે વાત જેટલી સાચી છે, તે જ રીતે સમ્યગ્ જ્ઞાન દ્વારા કર્મ કરનાર કર્મને ખંખેરી ઈશ્વરની નજીક જાય છે. તેમ જ મોક્ષ સાધે છે; તે વાત પણ એટલી જ સાચી છે અને તે બંને ઉપલક્ષ્યોએ વિરોધી દેખાતી વાતોનો સુમેળ પણ છે જ.

આપણને થઈ શું લાગ્યું છે ?

(શ્રી. રાજગોપાલાચારીએ આપેલ એકે વ્યાખ્યાનમાંથી)

“જીવ બ્યારે પાછળ નજર નાખું છું, અને થોડા વખત પહેલાં જ પસાર થયેલા ભૂતકાળ નો, તથા ૩૫ વર્ષ ઉપર શરૂ કરવામાં આવેલી સમુખી ક્રાંતિની ચળવળો દરમ્યાન આપણી પ્રજા એ દાખવેલાં આત્મવિશ્વાસ તથા સાહસ કહી શકાય તેટલી હદની હીમતનો વિચાર કરું છું, તથા જેમને પરિણામે સ્વરાજ આવ્યું છે તે વિચારને લોકો જે ઉત્સાહ થી અપનાવતા તે યાદ કરું છું; અને બીજી બાજુ આજના દિવસોમાં કોઈ પણ સામાજિક, આર્થિક, ધંધાદારી કે કેળવણી વિષયક સુધારણા માટેની કાંઈ સુચના રચી કરવામાં આવે છે ત્યારે જે આનાકાની, ભય, અને ‘જેસે થે’ ચાલુ રાખવાની વૃત્તિ આપણને સામી મળે છે તેનો વિચાર કરું છું,—ત્યારે મારું મન ખિન્નતાથી ભરાઈ જાય છે. ‘અરે, પહેલાં આપણે થોડી જગાઓએ અખતરો કરી જોવો જોઈએ; અરે, શું પરિણામ આવીને ઉભું રહેશે તેની આપણને ખબર નથી; અરે, આપણે આમ ન કરવું જોઈએ; તેને લીધે આમ બનશે— તેમ બનશે ઇ.’ આપણને આ થઈ શું લાગ્યું છે ? બ્યારે આ-

પણામાં સાહસ અને વીરતાની ભાવનાની ખાસ જરૂર છે, ત્યારે આપણામાંથી જાણે તે સદંતર ભૂખત થઈ ગઈ છે. ‘જે આપણે કાપડની મિલોને હાનિ પહોંચાડી શું તો આપણે નાગા રહેવું પડશે’, ‘અરે, આપણે દારૂનાં પીકાં બંધ કરી દઈશું તો પછી પૈસા ક્યાંથી લાવીશું ?’ અરે, આપણાથી આ વર્ગને કે તે વર્ગને શુસ્સે શી રીતે કરી શકાય ? ‘હજી આપણે રાહ લેવી જોઈએ; આપણે ધીમે ધીમે આગળ વધવું જોઈએ, આપણે અંધારામાં ભૂસકો મારવો ન જોઈએ’, ઇ., ઇ. આજે કોઈ પણ બાબતમાં હીમત કે સાહસ થી આગળ વધવાનું આવે છે કે તરત આવા જવાબ સામા મળે છે. આ ડરપોકપણું આપણે ફગાવી દેવું જોઈએ. આપણામાં કાંઈ પણ કામ કરી જોવાની, ભુલ કરવાની અને જરૂર પડ્યે તેમાંથી પાછા ફરવાની હીમત હોવી જોઈએ; તો જ આપણે પ્રગતિ કરી શકીએ. ‘કશું જોખમ ખેડો નહીં; અને કશું કામ કરો નહીં’, એવી ખતરનાક ભાવનાના યાંભલાને આપણે રખે વળગી રહીએ. ‘એ કાંઈ પ્રગતિને વીરમાર્ગ નથી. કામ કરવાનું સુલતવી રાખ્યા કરવું એ જ પ્રગતિની મુખ્ય આડ છે.’

—‘ધ હીટ્’ જુન ૨, ૧૯૫૩માંથી.

Phone 22905

Tel. ADD.: "GANDABHAI"

The Home Of
INDIAN SWEETMEATS.

G. C. Kapitan & Son

Vegetarian Restaurant

Upcountry customers are requested to send their cheques with their orders.

Write For Price List.

स्वादिष्ट मीठाईनुं जाण्णीतुं मयक

अदारभायना ब्राह्मणे आरुडर साथे वेक भेकडवा भडेर्यानी करवी.

प्राधस वीरुड भंगावो

154 GREY STREET,
DURBAN.

Phone 339859

Phone 228727

K. J. TAVARIA

Representing Associated Shop Fitters Ltd.
43 Commissioner Street, JOHANNESBURG

गलास काँउन्टरे

सुन्दर अने टकास गलास हाडुन्तर, रोा डेसीस, वेव डेसीस, स्वीड हाडुन्तर तेमल कील हाडुन्तर, डीस कायर, सुन्दर वीन्डो डीसीस वीगेरे डभारे लां भजरो.

तभारा लुना हाडुन्तर-लडकी अधवा वेची आपीशुं.
लांणी सुडतनी उधारनी गोडवळ करी आपीशुं.

GLASS COUNTERS

Glass Counters, Show Cases, Wall Cases, Sweet Counters, -Fridge Counters, Fish Frier, also up to date Window Fittings.

We sell your old Counteas.

Easy Terms Arranged.

धीडुभाई पी. नाथक

मुसाडरी. वीमानां अने ननरख ओळख

ईंडुस्तान अजर दुनीयाना कोर्ष पळु भागनी डवार्ड इरियाई अजर नभान मागे मुसाडरी करवा धरे षेडा अभासी भारतेतु लुईम करी.

लंडनी, आग, बोरी, दुडवड, अरुभात, प्येडआस, विगेरेना वीमा असे इतराची आपीजे छीजे.

ईन्डमटेडस, परसनल टेडस, डिजायना बोपडा लभाववा रेवन्यु इवीयरन्स सर्व्हीकेट के वेपारना लायसेन्सेा पासपोट तेमल छिमीशेसनने लगती जाणतोभां ईई पळु डी वीधा विना अये मडत सलाह आपीजे छीजे.

नेशनल म्युस्युअल लार्ड्ज् असोसिअेशन ओड्ज् आरुडरी वीधा, थोड्शाथर ईनरयुन्स कंपनी वीभीडेडना प्रतिनिधि.

Phone : 33-9033. 29e Commissioner Street, JOHANNESBURG.

युनीयन प्रॉटींग व्हर्क्स

(पुके वेवस, स्टेशनर्स अने ननरख डीवस)

दरेक नतना अर्लो, वड्ड, गुजराती, अंग्रेज, दोंकी भाषाभां जधा विषयना पुस्तकां-शीताओ-पुसने शरीडे दमेसां मोश नव्याभां आवे छे.

पुनानी-वेडणीय-स्वदेशी इवाओ-अतरो दमेसा भजरो.

धार्मिक पुस्तकां

सिक्खागीसा, इज्यालीसा, नवमदना पाडेा, पुवाभान, श्री. सनीयरनी क्वा, राम बाबीसा, सनी आबासा, व्यंकटेश्वर स्तोत्र-इरेकनी क्रीमल १ पैनी

दनुमान बाबीसा, दुसखीदासने इभीरनी साण्णीओ, अळुन गीता, दनुमान न्योतिप, आरडी सभद, धरभरालने सुबडेवनी प्रायना, हान गोपीनी वरुड तथा हाण्णीवा, नारायणु इवय, अजायड गुजराती ग्दोड तथा अर्थे साये, पुलनेदीय, वीकास सभ्या अने दाप जेड पुन गुजराती वीका साये, श्रीमद् भागवतना पाड, राम रसाना स्तोत्रो, श्री. विष्णु सदखे नामावली, श्री शिव सदखे नामावली, आनंदनेा अरओ, रासमंडणी गरणीओ, हाण्णीवा साये, अलन अंडार, शुभनवनी अने स्वप्नावली इरेकनी

क्रीमल शी. १

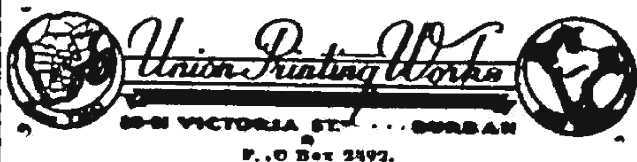
मेहादशीनी क्वा, सत्यनारायणुनी क्वा, लडुई वंसरी, गेताव पय्यासी-इरेकनी क्रीमल ओके शीर्वांग अने छ पैनी

धी ईडी व्हीड-गुजराती वेडर राईडर (पत्र व्देवारुड पुस्तक) ७/१
" " " " डीयर (धर षेडा अंग्रेज शीणवानुं) ७/१
" वीरुड पोडेड गुजराती दु अंग्रेज डीसनरी ८०५ पाना ७५४ १/१

जे सीवाव गील अनेक नतना बायनना पुस्तकां-वीवाणी अओ, वीवाणी हाड-धार्मिक पुस्तकां वीगेरे ग्दोडभां रेडे छे माटे आपने जेडनी वरुडओनी वीरुड मोखरी तो हावनना भाव लण्णी लण्णीशुं.

ओके वमत पधारी अधवा ओरुडर आपी आओ करी.

वी. पी. (C.O.D.) थो भंगावनारने शी. १ वधु भरवी पडरो.

नवल कथाओ

- मानवी भूडीवेरे (ओके रमत पितीनी आत्म क्वा) १ •
- अजधार (अंध वेभीका डेलन डेवरना पुस्तकने अनुवाद) १ •
- आशावरी (हास्य रसपी भरपुर नोवेस) ७ •
- आल जेमळ (र. व. देवाई इत) १४ •
- ओके भागवत (नानासाई बई इत) श्रीमद्भागवतनी क्वाओ ११ •
- छीभीयाओरे (१८ गदान नरनारीओना दुके परीवय) यरोापर भडैता १ •
- सलता लडिया (नवलसाई साड) हान सावे आनंद आपती नवल क्वा ७ १
- नदयायला लडिया (पुधर भंडरवाडर) ७ १
- मानवीनि लवाड (पन्नासाळ पडेस) १४ •
- आज साहित्य
- भडल अने आडक (रमुळ नाता) १ १
- छींग केंग जेण साडसपी भरपुर जाण नाता ३ •

भणवानुं ठेकाणुं

'INDIAN OPINION'

P. Bag,

Phoenix, Natal.

“ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન”

શુક્રવાર તા. ૧૮ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૫૩.

ફટાકડાનો વેપાર એ અનીતીનો વેપાર

આ સાલ ફરી વેપારીઓ ફટાકડાના વેપાર પાછળ લાખા છે અને દારૂની જેમ દારૂ ખાતું પણ એટલું આકર્ષક છે કે તેના ફંદા માં લોકો સપડાયા વિના નહિ રહે અને વેપારીઓની ત્રીજેરી ભરવા અને નાણાની હોળી જેવા ઉપરાંત જનતાને ખીન્ને કરો લાભ થવાનો નથી. વેપારી ને તો ફાવેદો યશે કેમકે તેને પૈસા મળશે. ખરીદનાર તેની હોળી કરી સુખ પનશે. આજે ન્યારે ન્યાં જીવો ત્યાં અશાંતી પ્રવર્તી રહી છે, લોકો ત્રાસ પામી રહ્યા છે. ન્યાંને ત્યાં કુદરતી હોનારતો, જેવી કે, ધરતીકંપ રૈલ સંકટો, રેલગાડીઓ ઉથલી પડવી વીમાનો હુદી પડવા, ન્યાંને માટે માચ ના કરનારાઓપર શાસકોનો રાક્ષસી જીલ્લમ-અને ભુખ મરો એ સઘળું જોઈને અનુભવીને આપણી શાન કેમ પુલતી નહિ હોય કે આ વખત દીવાળીનો નથી પણ નમ્રભાવે ધરતીના આર્યના કરવાનો આપણામાંથી બદીઓ દુર કરવાનો, જતિ નીતીને માર્ગ ચાલવાનો અને લોકોને નીતીને માર્ગ ચાલવાનું ઉત્તેજન આપવાનો છે! જેમ દારૂ એ ત્યાજ્ય વસ્તુ છે, તેમ દારૂ ખાતું એ આવા વખતમાં તો ખાસ કરી ત્યાજ્ય વસ્તુ હોવી જોઈએ. એટલે પૈસા બચાવી અરીઓ અને સંકટસ્થિતોને તેના લાભ આપવામાં ફેટલું વધારે પુષ્પ રહેલું છે! મધ સાલ ફેટલીક નિશાળોમાં ફટાકડા ફોડવા વિરુદ્ધ પ્રચાર થયો હતો અને નીશાળોના છોકરાઓએ એ પૈસા બચાવી સ્વદેશ સંકટસ્થિતોને વહેંચી આપવા વડા પ્રધાન શ્રી નેહરુ પર મોકલી આપ્યા હતા. એ ઘણું સુખ્ય હતું. આ વર્ષે મોટા પાયાપર તે કરવામાં આવે અને તે પૈસા આ દેશના અરીખ બાળકો માટે કપડા યા ખાવા માટે આપવામાં આવે તો ઉદા-પણુ ભરેલું અણુશે. સૌએ તે કરવા જેવું અને સૌએ તેને ઉત્તેજન આપવા જેવું છે. એમાં અમને જરાએ શંકા નથી.

જેને આદર્શ બનવું છે, જેને જનતાને દાખલો બેસાડવો છે તેને ખરેખર તલવારની ધારપર ચાલવું પડે છે. ‘ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન’ ને લખે છે તેના હમેશાં જતે અમલ કરવાનો પ્રમાણીકપણે પ્રયત્ન કરવું આવેલું છે. છતાં તેમાં ઉણપો ઘણી રહેલી છે અને એ ઉણપો જોઈને તેની નિંદા કરનારાઓના કરતાં તેના તરફ ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન’નું ધ્યાન ખેંચી તેને સચેત કરનારાઓ વધારે દિતકારી છે. અને તેમ કરનારાઓનું ‘ઇન્ડિઅન

ઓપિનિઅન’ અત્યંત ઝણી છે. ‘ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન’ને પોતાના નિભાવને ખાતર જાહેર ખખરો લેવી પડે છે. સાધારણ રીતે તો પત્રકારો જાહેર ખખરો લે છે. ત્યારે ખરી મોટી નો ખ્યાલ કરતા નથી. દાખલા તરીકે ફારને જતે ઉત્તેજન નહિ આપતા હોવા છતાં અને તેની વિરુદ્ધ પોતાના પત્રમાં પ્રચાર કરતા હોવા છતાં તેની જાહેર ખખરોથી પાનાનાં પાના ભરે છે. ખરી રીતે એ વસ્તુ નહિ થવી જોઈએ. ઉચ્ચ આદર્શો સેવનારાઓએ એ વસ્તુ ધ્યાનમાં રાખવી જોઈએ. છતાં તેઓથી પણ ફેટલીક વાર અણુ-અણુપણે જીલો યદ જ્ય છે. જાહેર ખખરો લેતાં અમે ઘણી કાળજી રાખતા હોવા છતાં છકકડ ખાઇ જઇએ છીએ. તેના બે દાખલા તરફ અમારું ધ્યાન ખેંચાયા બાદ અમે જાગૃત થયા. એક દાખલો ડકસરોડ ટાઉનશીપની જમીનો વેચાવાની જાહેર ખખરને વિષે હતો. એ જાહેર ખખર નિર્દોષ સમજી જોશીસમાં સ્વિકારાઇ ગઇ હતી. તેને રૂપ એરીયાજ એકટ સાથે સંબંધ હતો તેના ખ્યાલ પણ આજે નહોતો. ઘણા વખત પછી અમારું એ બાબતમાં ધ્યાન ખેંચવામાં આવ્યું ત્યારે અમારી ભૂલ અમને સમજાઇ. બીજો દાખલો ફટાકડાની જાહેર ખખરનો છે. ટ્રાંસવાલથી એક નવી જાહેર ખખર જોશીસમાં આવી અને નિર્દોષપણે તે સ્વિકારવામાં આવી. એક બાઇએ અમારું ધ્યાન ખેંચી કહ્યું કે “ચાલો ‘ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન’માં જાહેર ખખર આવી એટલે હવે ફટાકડા વેચવામાં શો વાંધો છે?” અમારે કાન પકડવા પડ્યા અને બીજે જ અહવાદીએ એ જાહેર ખખર કાઢી નાખવામાં આવી. પણ અહિ અમારે એટલી વસ્તુ કહી દેવી જોઈએ કે ‘ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન’ને કોઇએ આદર્શ સમજવું નહિ જોઈએ. અમે અમારી યુદ્ધિથી જ સત્ય લાગે તે લખીએ છીએ અને તે પ્રમાણે અમારું જીવન ઘડવાનો પ્રયત્ન કરીએ છીએ. તેથી અમે આદર્શ છીએ અથવા જીલ અમે કરતાં જ નથી એવો અમે જરાયે દાવો કરતા નથી. બીજા ઓના જેટલાજ અમે જીલોને પાત્ર છીએ. તેથી સૌએ પોતાની યુદ્ધિ ચાલાવવી જોઈએ અને યુદ્ધિ અમ્ય લાગે એજ વસ્તુ કરવી જોઈએ, બીજા કહે છે. તેથી અથવા કરે છે તેથી નહીં.

આપણી બીજા એક નખબાઇ આપણા સૌમા રહેલી છે તે

જાતને છેતરવાની છે. રાત ને દિવસ જે આપણે આપણું મન તપાસીએ તો આપણે સમજી શકીશું કે આપણી જાતને આપણે કેટલા છેતરીએ છીએ. ફલાણું ‘ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન’ લખ્યું અથવા ફલાણું મહાત્મા ગાંધી જીએ કહ્યું અથવા કયું તેથી તે કરવા માં બાધ નથી એમ આપણે જટ લઈ બચાવ કરીએ છીએ. પરંતુ તે ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન’ને લખ્યું અથવા મહાત્મા ગાંધીજી એ કહ્યું અથવા કયું તેથી નહિ પરંતુ આપણને રૂચવું આવે છે તેથી ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન’ તો બીજા ઘણીએ વસ્તુએ લખે છે. જેવી કે-આ દેશની સરકારકારના અન્યાયો અને જીલમો સામે આપણે શાંત બેસી

રહેવું નહિ જોઈએ પરંતુ આપણે સ્વમાન પ્રિય હોઇએ તો આપણા જન માલ કુરમાન કરી દેવા તલવાર યવું જોઈએ. એ કેમ કોઇ લક્ષમાં લેવું નથી. એજ રીતે મહાત્મા ગાંધીજી આપણને વાણીથી નહિ પરંતુ વર્તન થી પોતાના જનનું બલિદાન આપીને સત્ય અને અહિંસાનો પાઠ શીખવી ગયા છે છતાં કેમ આપણે તેમના નામની જ્ય પોકારીએ છીએ પરંતુ તેમના શિક્ષણના અંશ પણ આપણા જીવનમાં ઉતારવાનો પ્રયત્ન કરતા નથી? એ આપણે સૌ આપણા મનને પુછીએ. અને જોઈએ જોઈએ આપણી જાતને છેતરતા અટકવાનો પ્રયત્ન કરીએ.

‘ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન’ના ગ્રાહકોને

‘ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન’ના ગ્રાહકો તેમજ હિત ચીંતકો હમણા હમણામાં કૃપાદ્રષ્ટિ ઠીક દાખવી રહ્યા છે જેને માટે અમે તેઓના ઘણા આભારી છીએ. હિતચિંતકો કંઈક ને કંઈક કાળો ‘ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન’ ના નિભાવ અર્થે મોકલી રહ્યા છે અને માહકો ઠીક સંખ્યામાં પોતાના ચહેલાં લવાજમો મોકલી રહ્યા છે. તે સાથે અમારે સખેદ કહેવું પડે છે કે ઇસ્ટ આફ્રિકામાં જ્યાં ગયે વર્ષે નવા ગ્રાહકો યથા હતા તેઓ ઘણા ખરા છાપાં બંધ કરાવી રહ્યાં છે. તેથી ગ્રાહકોની સંખ્યા ઘટવા લાગી છે ન્યારે ખર્ચ તો એટલો ને એટલોજ રહે છે.

આર્થિક તેમજ અન્ય અગવડોના કારણે ‘ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન’નું કામ ઘણી જ બીડમાં ચલાવવું પડે છે. જેથી અમારા જે ગ્રાહકો હજી લવાજમો મોકલવામાં શીથીલ રહે છે અથવા અમારા પ્રતિનિધિ ઉઘરાવવા

આવવાની રાહ જોઈ બેસી રહે છે તેમને અમે ફરી નમ્ર વિનંતિ કરીએ છીએ કે તેઓને સ્ટેટમેન્ટ મળતાંની સાથે જ ને તેઓ પોતાના લવાજમો અચુક ટપાલથી જ મોકલી આપે તો અમારો ઘણો ખર્ચ બચે અને ઘણી અગવડોમાંથી મુક્ત થઈએ. બીજા એક વિનંતી ગ્રાહકો ને અને વેપાર અંગેનો પત્રવ્યવહાર કરનારાઓને એ છે કે તેઓ જે અંગ્રેજીમાં ઓર્ડર મોકલે તો ઘણું સમવડ ભરેલું યદ પડે. અમારી શરમ કહેવી કે કમનસીબી કહેવી કે શું કહેવું એ ખખર નથી પડતી પરંતુ આ સંસ્થામાં એક પણ યુજરાતી બાઇ અમને કામ કરનાર મળી શક્યા નથી. યુજરાતી ટાઇપ ગોઠવનારાઓ પણ હોંફુસ્તાની બાઇઓ છે. આ કારણથી અંગ્રેજી કામજોને ધ્યાન આપવામાં વિલંબ જોઈ શકે.

જેનેજર ‘ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન’

શ્રી. મણીલાલ ગાંધીનું જલમાં

અમારા અધીપતી શ્રી. મણીલાલ ગાંધી કે જેઓની ઉપર જનન્યુ-આરી રફમીના ગેરકાયદે લોકેશનમાં પ્રવેશ કરવાનો આરોપ હતો. અને તે સામે અપીલ કરવામાં આવી હતી તે તેઓએ પાછી ખેંચી લઇ સજા જોમવવી યોગ્ય ગણી અને તે મુજબ તેઓ-અઇ કાલે તા. ૧૭મીના જે બર્ગની પોલીસ મોકાપર દાજર થઇ ગયા હતાં. જેલમાં જતાં પહેલા તેઓએ નીચે મુજબ છાપા જેમ નીવેદન બહાર પાડ્યું હતું.

“ગયા જનન્યુઆરી તા. ૨૬મીએ જરમીસ્ટનના લોકેશનમાં વમર પર યીટે દાખલ થઇ આફ્રિકાને કાપદાઓ બંધ કરવાની ઉદ્દેશ્ય કરવાનાં આ-

રોપસર ફેણુઆરીમાં મને પચાસ પાઉંડ નો દંડ અથવા પચાસ દીવસની કેદની સજા થઇ હતી. મી. પેટ્રીક ડંકન કે જેમની સાથે હું બચો હતો તેમને એકસો પાઉંડનો દંડ અથવા એકસો દીવસની કેદની સજા થઇ હતી. બીજા છ યુરોપીયન સાથીઓ જેઓના ઉપર પણ એજ આરોપ મુકાયો હતો તેઓ ને જોઈ વધતી સજાઓ થઇ હતી. જે દંડેરાની રૂચે અમને સજા થઇ તેના કાયદેસરપણાની કસોટી કરવા એ સુકાદાની સામે અમારે અપીલ કરવી એવો નિર્ણય થયો હતો. હું તેમ કરવાને બહુ ઉત્સુક નહોતો કારણ મને લાગ્યું કે સરકારના અન્યાયો સામે

શાખના અધિક કાયદાઓનો ભંગ કરવાનો અને સ્વેચ્છાએ દરિયા કચેરી હોતો અને તેથી અપીલ કરવાથી કરો ઉપયોગી હેતુ સરવાળો નથી. છતાં અમારા સાથીઓની બહુમતીનો મત અપીલ કરવાના પક્ષમાં પડ્યો અને મને સાથીઓની સાથે ઉભાવાનો આમલ કરવામાં આવ્યો જેને હું અનિચ્છાએ વશ થયો.

એ વાતને સાત માસ વીતી ગયા અને અપીલની સુનવણીનું કંઈ ઠેકાણું નથી. પરંતુ એટલી મુલત દરમિયાન અનેક ઘટનાઓ બની ગઈ. એ જેરી કાયદા-કોમીશન લો એમેન્ડમેન્ટ એક્ટ અને પબ્લીક સેફ્ટી એક્ટ-કાયદા પોથીએ અડાવવામાં આવ્યા, જે કાયદા ભંગને માટે અત્યંત સખત સખતઓ કરવાની અને ફટકા મરવાની પથુ સતા આપનારા છે. એ કાયદાઓ અવહાર રીતે અન્યાયી કાયદાઓ ની સામેની ઘડતને દયાની દીધેલી નજીવ છે. ખીનજોરી પ્રજાના લગ્ન ભગ સઘળા નેતાઓ અને જાહેર જીવન માં જવાબદારીનું સ્થાન ભોમવનારા ફેટકાક યુરોપીયનોની વાણી અને હલન-ચલનની સ્વતંત્રતા પર બંધી દુકમ પખવવામાં આવ્યો છે. અવહાર રીતે તેઓને પોતાના ધરાભાંગ પરદેજ કરવામાં વશાવ્યા છે. કેમ જાણે અમારી સામે અન્યાયી અને અપમાન ભરેલા કાયદાઓ હજુ પુરતા ન હોય તેથી દણુ વધારે અપમાન કરનારા ખીલ કાયદા, જેવા કે, દાખલા તરીકે, રેઝરવેશન ઓફ સેપરેટ એમેનીટીઝ ખીલ અને નવુ ઇમીગ્રેશન ખીલ લાવવામાં આવ્યું છે, કે જે, દક્ષિણ આફ્રિકામાં વસવાટનો હક ધરાવનારા હોદીઓની કાયદેસર પત્નીઓ અને બાળકોને યુનીયનમાં દાખલ થતાં અટકાવનારૂં અને એક હોદીના પોતાની જ ભત્રીંચી પથુ ઇન્ના પસંદ કરવાના

સાધારણ માનવહક પર પ્રતિબંધ મુક નાઈ છે, તે પાર્લામેન્ટમાંથી પસાર કરી દેવામાં આવી રહ્યા છે.

આ સઘળું ખીન જોરાઓને સાંકળ માં રાખવા બરોબર છે. અમે જો ભયથી આ માન ભંગ મરજીયાત સ્વિકારી હકમ્યે તો અમારૂં શરીરજ નહિ પરંતુ મન અને આત્મા પથુ બંધાવા દષ્ટએ છીએ. સરકાર અમારાપર અમે તેવા અન્યાયી અને માનભંગ કરનારા કાયદા લાદે, જેવું પ્રસ્તુત દાખલામાં બની રહ્યું છે, તેને બંધીકથી નમવાની હું સખત વિરુદ્ધ છું. આથી તેવાં પમથાંના અત્યારના પરિણામથી મને અત્યંત દુઃખ યથ રહ્યું છે.

હું દ્રઢપણે માનું છું કે, હાલના સંજોગોમાં કોઈ પથુ સ્વમાનપ્રિય માથુસે બહાર રહેવું એ ભલીમને પોતાનું શરીર તેમજ મન અને આત્મા સોંપી દેવા બરોબર છે. જલ્દીમ ભલે અમારા શરીરનો અધિકારી હોય પરંતુ મન અને આત્માનો તે હરગીજ નથી. જે સ્વમાન પ્રિય માથુસ એવો વિશ્વાસ ધરાવે છે કે આખી સંજીના ભાવિનું સંચાલન માનવીએ ધરેલા કાયદા કરતાં પર કાયદાથી યથ રહ્યું છે અને માનવીએ ધરેલા કાયદાના કરતાં એ પર કાયદાને માન આપવા અને તેને તાબે થવાનો જીવમાત્રને આ દેશ છે સિવાય કે માનવીએ ધરેલો કાયદો એ પર કાયદાને અનુસરનારો હોય, તેનું સ્થાન એથી કેદખાનામાં છે.

થળો સંભવ છે કે મારા કેસની અપીલમાં હું જીતી જઈશ. પરંતુ એથી કરો હેતુ સરતો નથી કારણ એ એક જ વસ્તુ અમારી સામે નથી. આ કારણોથી મેં મારી અપીલ પાછી ખેંચી લેવાનું અને મને થએલી કેદની સખ નમજણે ભોમવવાનું મેં પસંદ કર્યું છે.

નવું ઇમીગ્રેશન ખીલ

૧૯૫૩ ના ઇમીગ્રેશન રેગ્યુલેશન એક્ટ માં યુનીયનમાં ડોમીસાઇલ થએલા હોદીઓનાં યુનીયનની બહારથી આવતી પત્નીઓ અને સગીર બાળકો વિને સુધારો લાવનારૂં ખીલ યુનીયન પાર્લામેન્ટમાં લાવવામાં આવ્યું છે તેની સાત ઇમ્પો છે. પરેશી ઇમ્પો તેમાં વધારાએ નામેની અખ્યા આપનારી છે; ખીલ કલમ હોદીઓને સાથ પડનારી છે. જીલ્લા ચોથી, પાંચમી અને છઠી યુનીયનનો ઇમીગ્રેશન કાયદો સાક્રિય વેરઠ આદીઓને સાથુ પાડનારી છે અને સાતમી ઇમ્પો આ નવા કાયદા નું નામ આપનારી અને ક્યારથી અમલમાં આવશે એ દર્શાવનારી છે. સાડી બારામા તે હોદીઓને સાથુ પડતી ઇમ્પોને અપ નીચે પ્રમાણે છે.

પરિભાષામાં મૂળ ખીલ અંગ્રેજી વિભાગ માં હાવવામાં આવ્યું છે.

(૧) ૧૯૫૩ ના ફેબ્રુઆરીની તા. ૧૦મી પછી જેનાં લગ્ન થયાં હશે તેના યુનીયનની બહાર જન્મેલા ઓકરો આથી યુનીયનમાં દાખલ થઈ શકશે નહિ.

(૨) ૧૯૪૫ ના ફેબ્રુઆરીની તા. ૧૦મી પછી યુનીયનની બહાર જન્મેલા કોઈથી યુનીયનમાં દાખલ થઈ શકશે નહિ. એટલે કે જે પતિ પતિન આ દેશમાં ડોમીસાઇલ થયાં હોય અને તેઓ સ્વદેશ જાય અને ત્યાં તેઓને ઓકરો થાય તો તેવાં ઓકરોઓથી યુનીયનમાં દાખલ થઈ શકશે નહિ. મઃએ યાતો ઓકરોઓને ત્યાં મુખી આવવું પડશે અથવા પોતાના ઓકરો

ઓ સાથે ત્યાં જ રહેવું પડશે.

(૩) જેનો ૧૯૫૪ ના ફેબ્રુઆરીની તા. ૧૦મીએ અથવા તેની પહેલાં યુનીયનની બહાર જન્મ થયો હશે તેણે ૧૯૫૬ ના ફેબ્રુઆરીની તા. ૧૦મી પહેલાં યુનીયનમાં દાખલ થઈ જવું પડશે. તે પછી તેને દાખલ કરવામાં આવશે નહિ.

(૪) જેના ૧૯૫૩ ના ફેબ્રુઆરીની તા. ૧૦મી પછી યુનીયનની બહાર લગ્ન થયાં હશે તેની પતિની યુનીયન માં દાખલ થઈ શકશે નહિ, અથવા તેવાં લગ્નથી યુનીયનની બહાર જન્મેલાં બાળકને યુનીયનમાં દાખલ કરી શકશે નહિ.

(૫) ૧૯૫૪ ના ફેબ્રુઆરીની તા. ૧૦મી પછી યુનીયનની બહાર જન્મેલાં

કોઈ પણ બાળકને યુનીયનમાં દાખલ કરી શકશે નહિ.

(૬) જેના ૧૯૫૩ ના ફેબ્રુઆરીની તા. ૧૦મીએ અથવા તેની પહેલાં લગ્ન થયાં હશે તેની પતિન અને બાળકો જે ૧૯૫૬ ના ફેબ્રુઆરીની તા. ૧૦મી પહેલાં યુનીયનમાં દાખલ નહિ થઈ અંધ હોય તો તે તારીખ પછીથી તેઓને યુનીયનમાં દાખલ કરવામાં આવશે નહિ. સિવાય કે પ્રધાનની સુચનાથી ઇમીગ્રેશન ઓફીસર તેઓને દાખલ થવાની પરવાનગી આપે.

આ કાયદો "૧૯૫૩ ના ઇમીગ્રેશન રેગ્યુલેશન એમેન્ડમેન્ટ એક્ટ" તરીકે ઓળખાશે અને તેની ઉપરાંત ઇમ્પો કાયદો ગેઝેટમાં બહાર પડે તે તારીખ થી અમલમાં મુકાશે.

નવું ઇમીગ્રેશન ખીલ

હિંદના કોઈ ઇમીગ્રેશનની ઓફીસ તરફથી નીચે પ્રમાણે નિવેદન કરવામાં આવ્યું છે :

દક્ષિણ આફ્રિકાના હોદીઓની પત્નીઓ અને બાળકોને દાખલ થતાં અટકાવવાની દરખાસ્ત દક્ષિણ આફ્રિકાના હોદીઓનો એક કુદરતી અને અગત્યનો માનવ હક છીનવી લેનારી છે એટલે જ નહિ પરંતુ હોદ સરકાર સાથે યુનીયન સરકાર તરફથી છુટથી થએલા આંતરરાષ્ટ્રીય કરારનો ભંગ કરનારી છે.

૧૯૫૧ ના વસતીપત્રક પ્રમાણે દક્ષિણ આફ્રિકાની કુલ હોદી વસતી ૩,૬૫,૫૨૪ ની છે. તેમાંથી ૧,૮૮,૬૫૬ પુરૂષો અને ૧,૭૬,૮૬૮ સ્ત્રીઓ છે. એટલે ૧૨,૩૮૮ સ્ત્રીઓ ઓછી છે.

દક્ષિણ આફ્રિકાના હોદીઓની પત્નીઓ અને બાળકોને આ દેશમાં દાખલ થતાં અટકાવવાની પાછળ હેતુ દક્ષિણ આફ્રિકામાં હોદીઓની વસ્તી વધતી અટકાવવાનો છે. ૧૯૨૭ ના કેપટાઉન કરાર થયા ત્યાર બાદ દક્ષિણ આફ્રિકા માં દાખલ કરવામાં આવેલી હોદી સ્ત્રીઓ અને એસીસ્ટેડ ઇમીગ્રેશન સ્કીમની રૂએ હોદીઓને સ્વવતન મોકલી દેવામાં આવેલા હોદીઓની સંખ્યાના સરકારી આંકડા નીચે પ્રમાણે છે :

તા. ૧-૮-૧૯૨૭ થી તા. ૩૧-૧૨-૧૯૫૨ દરમિયાન દક્ષિણ આફ્રિકાના હોદીઓની દક્ષિણ આફ્રિકામાં દાખલ કરવામાં આવેલી પત્નીઓ અને ૧૬ વર્ષની અંદરના બાળકો: સ્ત્રીઓ ૮૦૧૦; બાળકો ૯૩૧૪-કુલ ૧૭૩૨૪.

તા. ૧-૮-૧૯૨૭ થી તા. ૩૧-૧૨-૧૯૫૨ દરમિયાન એસીસ્ટેડ ઇમીગ્રેશન સ્કીમની રૂએ સ્વવતન મોકલી દેવામાં આવેલા પુરૂષો, સ્ત્રીઓ અને બાળકો: ૧૬૬૫૨.

પત્નીઓ અને બાળકો ઉપરાંત ૧૧૩ જીવને ધર્મકોષાએ કરનારાઓ અને શિક્ષકો તરીકે દાખલ કરવામાં આવ્યા હતા, ૧૯૫૨ સુધીમાં દાખલ કરવામાં આવેલા સખસોની કુલ સંખ્યા ૧૭૪૩૭ ની હતી. પરંતુ એટલો ખુલાસો કરવો જોઈએ કે જે પત્નીઓ અને બાળકો મુલાકાત અથવા પાછા હોદ ગયાં હતાં અને ત્રણ વર્ષની મુલત કરતાં વધારે ત્યાં રહ્યાં હતાં તેઓનો આ દેશમાં વસવાટ કરવાનો હક જતો રહે છે. ફરી દાખલ થવા ને તેઓને નવા આવનાર તરીકે લેખવામાં આવે છે અને તેથી તેઓ ની ગણત્રા ભેવડાવાય છે. એટલે યુનીયનમાં દાખલ થએલાઓની ખરી સંખ્યા ૧૭૪૩૭ કરતાં ઓછી હોવી જોઈએ.

૧૯૫૨ રીપોર્ટિંગ થએલાઓ માંથી ૮૪૬ દક્ષિણ આફ્રિકા પાછા આવ્યા હતા, એટલે રીપોર્ટિંગ થએલાઓની કુલ સંખ્યા ૧૬૬૦૩ મળાય. પરંતુ જે હોદીઓ એસીસ્ટેડ ઇમીગ્રેશન સ્કીમનો લાભ લીધા વિના સ્વેચ્છાએ આ દેશ છોડી ગયા છે અને દર વર્ષે છોડી જાય છે તેની પથુ ગણત્રી થવી જોઈએ, તેવાઓનો સરકારી આંકડા નથી. આ દેશ દર વર્ષે છોડી જનારાઓની સંખ્યા જે કે ગોડી નથી છતાં ૧૯૨૭ થી ૧૯૫૨ સુધીના ૨૫ વર્ષમાં જેઓ ગયા છે તેઓની સંખ્યા ફેટલાક હજારની તો હોતી જ જોઈએ.

એટલે દક્ષિણ આફ્રિકાની હોદી વસતીમાંથી કેટલીક હોદ આવી ગયેલી છે, વધુમાં ઉગોરાનું જોઈએ કે સરકારી આંકડાઓ મુજબ ૨૩૧૨૫ હોદીઓને ૧૯૧૪ માં હોદી વસાહત બંધ થઈ ત્યારથી ૧૯૨૭ સુધીમાં સ્વવતન

મોક્ષી દેવામાં આવ્યા હતા. યુનીયન સરકાર જે હિંદીઓની પત્નીઓને અને બાળકોને દાખલ થતાં અટકાવવાની આ નીતી અમલમાં મુકશે તો તે એક લઘુમતી કેમ જેને આ દેશના તંત્રમાં કાંઈ ભતતો

અવાજ નથી તેને કેવળ રીખાવવા જેવું જ થશે. યુનીયન સરકારે જે પગલું લેવા ધારેલું છે તેવું પગલું ફુનીયાની કાંઈ પણ સુધરેલા દેશની સરકારે લીધેલું બહુવામાં આવેલું નથી.

પરચુરણ

—ચોન્સિસ વર્ધની એક ફેન્ય સ્ત્રી મેડમ કલોક ડોગન જે ટ્રેસ ડીજાઇનર અને પેવંતોપર ચડનારી છે તે કાશ્મીરમાં આવેલ હિમાલયના ૨૩૫૫૦ ફુટ ઉંચા ટુટકુંન શીખરે ચડી ગયાના શ્રીનમર થી ખબર છે. આ શીખર ફુનીયાના ઉંચામાં ઉંચા આઠ શીખરોમાંનો એક છે. મો. ખરનાડ પીપરીના એકસ પીડીશનની તે સભ્ય હતી.

ફુર વર્ડ્સ, ૪૮ બાળકો ઉપાડી ગયા છે. —યુનાઇટેડ નેશન્સ બનરહ એસેમ્બલી ના ટ્રેસીડન્ટ તરીકે, મીસીસ વીન્યા લક્ષ્મી પંડીતને ટોપ અપાર્થ રહ્યો છે. આ બાબતમાં સખત દરીકાઈ થાય એવું મનાય છે.

વિવિધ ખબરો

કુમસંડોર્ષ ફેરીયાઓના લાયસનસો પ્રાંટ

કુમસંડોર્ષ ફેરીયાઓના લાયસનસો, જે બે વાર રીફ્યુઝ કરવામાં આવ્યા હતા, અને ત્યાર પછી બંને વાર સુપ્રીમ કોર્ટે આ લાયસનસો ફરીથી કનસીડર કરવા મોડર્ને ફરમાવ્યું હતું, તે હવે તા. ૧૨-૯-૫૩ના મોડર્ને મંજૂર કર્યા છે.

નોર્ધર્ન રોડેશીયા પાસેનું બંદર છે. કેન્યાની સરકાર તેમને આ બાબતમાં મદદ કરશે. કેન્યાની સરકારે આ પ્રમાણે લગભગ ૧૦૦ હિંદીઓને મોમબાસા થઈ રોડેશીયા જવા પરવાગી આપી છે.

રીટા હેઇવર્થ પ્રકરણ

રીટા હેઇવર્થના વકીલે જણાવ્યું કે બ્રીન્સ આલીબાન સાથે થયેલા સેટલમેન્ટમાં તેમની પુત્રી યાસમીનને મુસ્લીમ ધર્મ પ્રમાણે ઉછેરવાનું કાંઈ જણાવવામાં આવ્યું નથી. મીસ હેઇવર્થે જણાવ્યું હતું કે, “ફુનીયાનો કાંઈ પણ વૈસા મારી પુત્રી યાસમીન નો, અમેરીકન છોકરી અને ખ્રીસ્તી ધર્મ પ્રમાણે ચાલવાનો હકક છીનવી શકે નહીં.” વકીલે જણાવ્યું હતું કે મી. આઆબાન, મુસ્લીમ વર્ગના ધાર્મિક નેતા હોવાથી, તેઓની પૌત્રી મુસ્લીમ ધર્મ પ્રમાણે ઉછેરે એવી આશા રાખે એ વ્યાજબી છે.

સર્ધર્ન ન્યાસાલેન્ડમાં હુલ્લડ

ન્યાસાલેન્ડના સર્ધર્ન ટ્રોવીન્સમાં હુલ્લડ થયું હતું ચીકવાવા વીરતારમાં લગભગ ૧૦૦ આફ્રીકનોના ટોળાને વીખેરવા પોલીસોએ જે વાર ધસારો કર્યો હતો. અમુક જગ્યાઓએ ૧૫૦ માણસોનું ટોળું રસ્તા ખોદવું હતું. ખીજા ગામમાં લગભગ ૮૦૦ માણસો તું ટોળું નેટીવ ડોર્ટ હાઉસ બાળવું હતું.

રોડેસીયા

અમટાલી (સર્ધર્ન રોડેસીયા) થી જણાવાય છે કે: અત્રેના ગોર્વીદભાઇ રામજી રાજા (નવસારી વાળા) સહ કુટુંબ ચૌદ વર્ષ બાદ રટીમર કરંબ માં સ્વદેશ જતા હોઇ એમના માનમાં અમટાલીના હિંદુ ભાઈઓએ તા. ૩-૯-૫૩ ના રોજ વિદાય સમારંજ યોજી માનપત્ર એનાયત કર્યું હતું. હિંદુ મંડળના કમીટી એમ્બર તરીકે તેમજુ વર્ષો થયાં કરેલી સેવાની પ્રસંશા કરનારાં ભાણજી થયાં હતાં. અને સ્વદેશ અમન નિર્વાધે થયા બાદ જલદી પાછા ફરી પુવંવત મંડળની સેવા કરશે એવી આશા વ્યક્ત કરવામાં આવી હતી. ગોર્વીદભાઇ તરફથી મંડળને તેમજ અન્ય સંસ્થાઓને દાનની રકમો આપવામાં આવી હતી.

યુનીયન સાથે વેપાર વધારવા પાકીસ્તાનનો પ્રયત્ન

પાકીસ્તાને, મી. અખદુલ હમીદ પ્રાચીની, દક્ષિણ આફ્રીકામાં ટ્રેડ કમીશનર તરીકે નીમણુક કરી છે. તેમની ફેડ-કવોટર્સ સોલ્સપરીમાં છે. મી. પ્રાચા બેદાનીસખર્ગ આવી ગયા હતા અને પછી તેઓ ડરબન ગયા હતાં. ડરબનમાં તેમજુ “નાટાલ કોલેલ ઓબિનર્સ એસોસીએશન” અને ખીજા ઓરગેનીઝેશને સાથે મસલત કરી હતી. ૧૯૫૦માં પાકીસ્તાને યુનીયન સામેના ટ્રેડ સેન્કશને ઉઠાવી લીધા પછી તેઓ દર વર્ષે ૧થી ૧૩ લાખ ટન કોલ્સા દક્ષિણ આફ્રીકા પાસેથી ખરીદે છે. આ ઉપરાંત ખીજી વસ્તુઓ પણ પાકીસ્તાન દક્ષિણ આફ્રીકા પાસેથી ખરીદે છે. આના બદલામાં પાકીસ્તાન દર વર્ષે લગભગ ૧૦ લાખ પાઉન્ડનો માલ દક્ષિણ આફ્રીકાને આપે છે. મી. પ્રાચાનું કહેવું છે કે આ વેપાર વધારવો શક્ય છે. દક્ષિણ આફ્રીકાને ન્યુટ પ્રોડક્ટ્સની ઘણી જરૂર છે અને પાકીસ્તાન પુરતા પ્રમાણમાં રો ન્યુટ આપી શકે એમ છે. કોલસા સીવાય પાકીસ્તાનને ખીજી ઘણી ધાતુઓની જરૂર છે તેમજ ધલેક્ટ્રીકલ એપ્લયન્સીસ જેવો ખીજો બજો તથાપર માલ ખરીદવા પાકીસ્તાન તથાપર છે.

નોર્ધર્ન રોડેશીયા આવવા નીકળેલા હિંદીઓ

કરંબ રટીમરમાં નોર્ધર્ન રોડેશીયા આવવા નીકળેલા ૨૭ હિંદીઓને મોમબાસા ઉતરવા દેવામાં આવશે. પોટુ-ગીઝ સરકારે તેમને ઘેરા ઉતરવા દીધા નહોતા કારણ કે તેમની પાસે તેમને નોર્ધર્ન રોડેશીયામાં સેટલ થવા દેશે એવો કોઈ પુરાવો નહોતો. ઘેરા

‘ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન’ના એજન્ટો

નેહાનીસખર્ગ :

શ્રી. જીવજીભાઇ ગોપાળજી, ૬૭ બી સ્ટ્રીટ, ન્યુટાઉન, રૂમ નંબર ૧૪, અથવા ફેર શ્રી. ધીરુભાઇ પી. નાયક, ૨૯ (ઈ) કમીશનર સ્ટ્રીટ.

કેપ્ટાઉન :

શ્રી. બી. ડી. ચાવડા, ૧૦૨ મેન રોડ, મોજે.

પોર્ટ એલિઝાબેથ :

વી. બી. રામજી, ૨૮ નેલસન સ્ટ્રીટ અને ૬૫ એડરલી સ્ટ્રીટ.

ઈસ્ટ લંડન :

શ્રી. એલ. લેરી, ૧૦૧ સેંટ બ્લોઈસ રોડ.

નવાં પુસ્તકો ગાંધી સાહિત્ય

Table listing books and authors: દિલ્હી ડાયરી ૧૦ ૦, કીશોરલાલ મશરૂવાળા કૃત સંસાર ધર્મ ૬ ૦, ગીતા મંથન ૭ ૬, જીવન શોધન ૮ ૦, લગ્ન ગીતા ૪ ૬, પુણ્ય પરવાહું નથી ૫ ૬, ભગવાનું ઠેકાણું આ ઓશીસ 'Indian Opinion' Private Bag, Phoenix, Natal.

વાંચવા લાયક સાહિત્ય
જેરોતો પીઠા છે બહુ બહુ (દર્શક) ૫ ૬
ગીતા પ્રવચન (વિનોબા ભાવે) ૩ ૦
સરકાર વલ્લભભાઈને બાપુના પત્રો ૪ ૬
ધર્મોદય (હાહા કલેલર) ૨ ૦
બા-બાપુની શીળી છાયામાં (મણુ ગાંધી) ૨ ૪
ગો સેવા (ગાંધીજી) ૨ ૦
રામકૃષ્ણ ઉપનીષદ (રામજી) ૨ ૦
અહિંસા વિવેચન (કીશોરલાલ મશરૂવાળા) ૩ ૬
સત્યાગ્રહની સપ્તપદી ૩ ૦
જીવનનો આનંદ (હાહા કલેલર) ૬ ૦
ભગવાનું ઠેકાણું
'Indian Opinion' P. Bag, Phoenix, Natal.

દક્ષિણ આફ્રિકાની વસતી નીચેના મુખ્ય વર્ગોની બનેલી છે :

(અ) ગોરા, જેઓ દક્ષિણ આફ્રિકામાં "યુરોપીયનો" તરીકે ઓળખાય છે : આ લોકોની વસતી સંડી વીસ લાખની છે. સધળા પાર્થિવ-રૂપના સભ્યો, ન્યાય ખાતાના અધિકારીઓ, ઉંચા સરકારી નોકરો, મોટી ખાણ, ઉદ્યોગો અને નાણાકીય સંસ્થાઓના સધળા ડાયરેક્ટરો, શેર-દોહરો અને કારખાનીઓ આ લોકો માંથીજ લેવાય છે. દેશના મુખ્ય ઉદ્યોગોમાં લગભગ આખો મધ્યમ વર્ગ, ધંધાદારી વર્ગ અને ઉંચો વર્ગ આ લોકોનેજ બનેલો છે અને કેળવણી નોકરીઓ તેઓનાજ હાથ માં છે. આ લઘુમતી જાતી, જેને સત્તાવાર રીતે "યુરોપીયનો" અથવા "બ્લેન્ક" (ગોરા) તરીકે ઓળખવામાં આવે છે તેનો આ વધારે છુટ ભોગવનારો દરજ્જો ટકારી રાખવાને અનેક કાયદાઓ અને રિવાજો અમલમાં ચુકવામાં આવેલા છે.

(બ) આફ્રિકનો : યુનીયનમાં આફ્રિકન દેશોની વસતી એટલી લાખની છે. અને આખી વસતીનો મોટામાં મોટા ભાગના આફ્રિકનો દર ચારે ત્રણના રહેવાનાં ધર ગ્રામ્ય નિસ્તારોમાં થા દો "રીઝર્વો"માં અથવા યુરોપીયન માલીકીના ક્ષેત્રોમાં મજુરો તરીકે રહેવા હોય છે અથવા ઝુંપડાં બાંધી પડી રહે છે. પરંતુ નીચે જણાવેલા કારણોસર તેઓમાંના મોટા ભાગના સચડત ઝુંપડાં પોતાના ધરખર છોડી ખાણ અને ઉદ્યોગોમાં અને ઘરના અથવા ખેતરોમાં નોકરી કરવા બહાર ચાલ્યા બંધ છે. આફ્રિકન મજુરોની ઝડપથી વધતી જતી સંખ્યા દક્ષિણ આફ્રિકાના સધળા શહેરોને વિભાગે રચાવામાં આવેલાં "એરિયો" માં રચાવી વસવાટ કરે છે. આ "એરિયો"માંથી તેઓ દરરોજ કારખાનાઓમાં અને ખીજા ગોરાની માલીકીના ઉદ્યોગોમાં અથવા ગોરાઓના રસોડાઓમાં અને બાગોમાં નોકરી કરવા શહેરોમાં જાય છે. યુનીયનના આફ્રિકનોને જાતીબંધર રચાયેલા પ્રતિબંધો મુશ્કેલી અને મનબંધો રોજ નેટલાં સદન કરવા પડે છે તેટલાં યુનીયનના કોઈ પણ ભાગમાં ભાગ્યેજ સદન કરવાં પડતાં હશે.

(ક) કલ્ડરો : યુનીયનમાં લગભગ દસ લાખ નેટલાં વર્ણસંકર પ્રજા છે જેને કાયદાથી અને સામાન્ય પ્રવાયી "કલ્ડરો" તરીકે ઓળખવામાં આવે છે. આ લોકોમાં ધણા કેળવણી કારીબો છે, પરંતુ તે સાથે દબરો ખેતરોમાં નોકરી કરનારાઓ છે જેઓ કેપમાં લંકી કાલના, પટના ખેતરો માં નજીવ પમારોથી અથવા "શેટ" પ્રવાસના નામથી ઓળખાતી પ્રવાસી

એ તેઓને દારૂનો અચૂક હિસ્સો મળે છે, એ હેઠળ નોકરી કરે છે. કલ્ડરો લોકો કોઈ પણ જાતનો મતાધિકાર ભોગવતા નથી સિવાય કે કેપ માં મર્યાદિત પુરૂષ વર્ગ ભોગવે છે પરંતુ તે પણ હવે મહાન સરકાર તેઓ પાસેથી છીનવી લેવા માંગે છે.

(દ) હાંદીઓ : હાંદીઓની વસતી આજે ૩૬૪૦૦૦ની છે. ૧૮૬૦ની સાલમાં શેરડીના ખેતરોમાં મજુરી કરવા હાંદી ધીરખીટીયા મજુરો લાવવામાં આવ્યા હતા. તેઓને એક પ્રાંતમાંથી ખીજા પ્રાંતમાં દાખલ થવાની બંધી છે; ફ્રી સ્ટેટમાં તેઓથી રક્ષી શકાયજ નહિ. કાયદાપોથીમાં હાંદીઓ વિગત ધણા કાયદાઓ છે જેમાં ના ધણા ખરા જમીન માલીકી ધરાવવાના અને વેપાર કરવાના હોય પરંતુ પ્રતિબંધો મુકનારા છે. સરખારની ધણી વખત દર્શાવેલી નીતી સધળા હાંદીઓને ફરજિયાત હોંદ પાછા મોકલી દેવાની છે, જે કે તેઓમાંના ધણા મોટા ભાગના દક્ષિણ આફ્રિકા માંજ જ-રહેલા છે અને દક્ષિણ આફ્રિકાના નામરૂઠા છે.

દક્ષિણ આફ્રિકામાં ભેદ ભાવની ઉત્પત્તિ

દક્ષિણ આફ્રિકામાં ગોરાઓનો સૌથી પ્રથમ વસવાટ ત્રણસો વર્ષપર ડચ ઇસ્ટ ઇન્ડિયા કંપનીથી થયો હતો. ૧૬૫૨ની સાલમાં જન વાન રીખીકની આગેવાની નીચે એક ટુકડીને હાંદીઓ આપતાં અને જતાં વહાણો ખાતું વિગેરે પુરૂં પાડવા અર્થે મોકલવામાં આવી હતી. આ ગોરા વસવાટીઓ પાસે બંધુકો હતી અને થોડાજ વખત માં તેઓની અને યુજ વતનીઓ (જેઓને તેઓ હોટે-રોટના નામથી ઓળખાવતા હતા) તેઓ વચ્ચે ધર્ષણ થવા માડ્યું. ગોરા વસવાટીઓની સંખ્યા જેમ જેમ વધવા લાગી તેમ તેમ જળ વતનીઓને તેઓ પોતાની જમીનમાંથી કાઢી ચુકવા લાગ્યા અને જૂળ વતનીઓ સામા થવા લાગ્યા. ૧૬૫૬માં એક હોટે-રોટ વિરોધ કરનારને પકડવામાં આવ્યો અને વાન રીખીકે તેના વિરોધનું કારણ પુછ્યું વાન રીખીકે તેનો નેંધિસો જવાબ અર્ધિ ટાંકવા જેવો છે :

"તમે ડચ લોકો અમારાં ઢેરો જ્યાં ચરી રહ્યાં છે એ જમીન અને ધાસ ખોદી રહ્યા છો, જ્યાં ને ત્યાં ધરો અને ખેતરો રચાવી રહ્યા છો કેમ જાણે કાયમજ રહેવા ના ન હોય. અનાદિ કાળથી આ દેશ જે અમારો છે તેનો વધારેને વધારે કબજો લેવાની અને રચાવી વસવાટ કરવાની તમે બાજી રચી રહ્યા છો."

આ ફરિયાદનો જવાબ વાન રીખીકે યુદ્ધથી આપ્યો. સોલ્જરોની એક ટુકડીને ગોરા વસવાટીઓની બાજુની જમીનમાંથી એ લોકોને કાઢી ચુકવા તેણે મોકલી અને તેઓને કચું વળતર પણ નહિ આપ્યું.

૧૬૬૦ના એપ્રિલની તા. ૧૬ની પોતાની ડાયરીમાં તેણે લખ્યું કે : "તેઓને દેશ આપણા કબજા માં આવ્યો છે, અને તલવારથી તે જીલો હોઇ તેને રાખવાનો અમારો ઇરાદો છે."

૩૦૦ વર્ષપર બનેલો આ નાનકડો ખનાવ તેની અમત્વનાને ખાતર નહિ પરંતુ અર્થસૂચકતાને ખાતર ટાંકવામાં આવ્યો છે. ગોરા વસવાટીઓની વધતી જતી સંખ્યાએ કેવા ધાતકીપણાથી આફ્રિકનો પાસેથી જમીનો ઝુંટવી લીધી અને તેઓને યુદ્ધાગો બનાવ્યા એ આ ઉપરથી નેઈ શકાય છે. પરંતુ પહેલા દોહસો વર્ષ સુધી કેપ માં ગોરા વસવાટીઓને ફેલાવવા સાધારણ ધીમો હતો.

૧૭૭૬માં પહેલી "કાફર લડાઈ" થઇ (જે વખતથી ગોરાઓ આફ્રિકનોને "કાફર"ની તિરસ્કારયુક્ત સંગ્રાથી બોલાવતા હતા) અને એ ધાતકી લડાઈએ ૧૯મી સદી સુધીજ નહિ બલકે આજ પર્વત ચાલુ રહેલી છે એમ કહીએ તો આવે. દક્ષિણ આફ્રિકાના ઇતિહાસમાં કેપ કોલોનીમાં પુર્વ સરહદપર નવ "કાફર લડાઈઓ" ની નોંધ લેવામાં આવી છે. તેની તારીખો નીચે મુજબ આપવામાં આવી છે : ૧૭૭૯, ૧૭૮૯, ૧૭૯૯, ૧૮૧૨, ૧૮૧૮, ૧૮૩૪, ૧૮૪૬, ૧૮૫૦, ૧૮૭૭.

આ ઘાટીમાં ૧૮૪૦થી ૧૯૦૬ સુધી નાટાલના ઝુલુ લોકોને કચડી નાખવાને યજ્ઞેલી લાંબી લડાઈઓનો સમાવેશ થતો નથી. તેમજ દક્ષિણ આફ્રિકાના ઉત્તર ભાગે જે આજે ટ્રાંસવાલ અને ઓરેન્જ ફ્રી સ્ટેટના નામથી ઓળખાય છે તેનો કબજો લેવાને "ગ્રેટ ટ્રેક" (મોટી કૂચ) વખતે ઓરોએ કરેલાં અનેક આક્રમણોનો પણ સમાવેશ થતો નથી.

ઇતિહાસકાર જે. એ. આઇ. એમર હેમીલ્ટન જેઓ ગોરા આક્રમણ કરનારાઓ તરફ પ્રીતી ધરાવનારા નજીકથી શકાય તેણે એ લડાઈઓને વિશે "કુરુટ્ટેરોની નેટીવો પ્રત્યેની નીતી" માં નીચે પ્રમાણે લખેલું છે :

"દક્ષિણ આફ્રિકામાં મુઘરેલી અને અચૂકમુઘરેલી પ્રજાઓ વચ્ચેના સંબંધના ઇતિહાસના ત્રણ તથાકકા પાડી શકાય. પહેલા તથાકકા માં બંને જાતીઓ એક ખીજા સામે ડુરથી ધુરકીયાં કરે છે,

સંખ્યાબળમાં ઓછા હોઇ ગોરાઓની વૃત્તિ નેટીવો સાથે સમજૂતીથી કામ લેવાનો પ્રયત્ન કરવાની હોય છે. નેટીવ રાજકર્તાઓ સ્વતંત્ર હાકોનો હોય એ રીતે તેઓ તરફ વર્તવામાં આવે છે અને સારા સારા શબ્દો અને બક્ષીસો વડે તેઓની પુશામત કરવામાં આવે છે. લોભેશુલા અને સ્વાઝી રાજાના વખતમાં એ પ્રમાણે થતું હતું. ખીજા તથાકકો ખુસ્તાં યુદ્ધથી ચર ચાય છે. નાનાં હમકલાંથી ચર થઇ મોટી લડાઈમાં પરિણમે છે નાટાલમાં તેવી લડાઈનું પરિણામ ડીગાનના પરાજયમાં આવ્યું હતું ત્રીજા તથાકકામાં નેટીવને શુભાખ બનાવી દેવામાં આવે છે."

૧૯મી સદીના પહેલા અરધા ભાગ દરમિયાન આફ્રિકન જાતીઓ સાથે ચાલુ યુધ્ધો થયાં કયાં. બસુટો વીક મોશીશ બાહોશ મુત્સદિ હતા. બેર અને ઓટીય બંનેના આક્રમણોની સામે ઝૂકી તેણે પોતાનો દેશ ટકાવી રાખવાનો પ્રયત્ન કર્યો. પરંતુ ૧૮૬૮ માં તેને ઓટીયને તે આખી દેવાની ફરજ પડી અને તેને ભાગે પહાડો વાળે નાનો ભાગ રહ્યો. દસ વર્ષ બાદ ૧૮૭૮માં ટ્રાંસવાલમાં અંગ્રેજો અને બેરિના મળ્યુત રજા આપેકોના વીક સેકુકુનીને હરાવ્યો આફ્રિકનો સ્વતંત્ર વીકિંગોનો તે છેલ્લો હતો.

ખુસ્તું યુદ્ધ જેમાં ગોરા પોતાના શસ્ત્રો વડે વધારે બળવાન હતા, તેમાં જે જમીનોનો કબજો નહિ લેવાયો તે છેતરપીંડી અને દગાબાજીથી લેવામાં આવી. ધણા વીકિંગો ગોરાઓને પોતાના પ્રદેશના થોડાક ભાગમાં કામચલાઉ રહેવા દેવાને મનાવવામાં આવ્યા અને પાછળથી તેનો આખા પ્રદેશપર કાબજી પોતાની માલીકીનો હાવો માંડ્યો.

યુનીયનની ધણી ખરી જમીનોના ખતખરો આવી બળબખરી અને દમાબાજીપર રચાયેલા છે.

૧૯૧૦માં યુનીયન રમપાયું જે પહેલાં ઉત્તરના પ્રજાસત્તાક રાજ્યો જે પાછળથી કોલોનીઓ બન્યાં તેની અને કેપ કોલોનીની જાતી સંબંધી નીતી વચ્ચે ખાસ તફાવત હતો. કેપ કોલોની એ આફ્રિકનો સામે અનેક ખુનખાર લડાઈઓ ચલાવેલી હોવાનું ઉપર જણાવણ મળ્યું અને કેપ સરકાર એ બાજુતમાં નિહોળ નહોતી તેના અનેક ખીજા કાયદા આખી શકાય છે છતાં કેટલાંક તત્વો ત્યાં હતાં જેથી જાતી વચ્ચે ખાસ તફાવત હતો. કેપ કોલોની એ બેંચો ટાસનું પ્રમાણ ત્યાં કંઈ ઓછું હતું ત્યાં અલ્પાચારી ધણા મુખા હોવા છતાં રીડ અને વાનકર કેપ, મોમસ પ્રીમસ અને વીલીયમ ફેરબેન, સોલ સોલોમન અને ઓલીવ આઇનર જેવા માનવના ધરાવનારા લોકો હતા કે

નેજાનામાં આવા અન્યાયો સામે પોકાર કરવાની અને ક્યુબાએલી બહુમતીના પક્ષ લેવાની હિમત હતી. આથી કેપ કોનેનીનું રાજનૈતિક બંધારણ જાતીબેદવાણું હતું છતાં કાપેસર વર્ણબેદ નહોતો.

કેપની જુની ધારાસભામાં ગોરા અને ખીન-ગોરા સમાન મતપત્રકપર મત આપી શકતા હતા. એ ખૂં હતું કે કેળવણી વિગેરે ક્ષેત્રોમાં સ્ત્રી રાખવામાં આવી હતી કે જેથી મોટા ભાગના આફ્રિકનો મતાધિકાર ધરાવી શકતા નહોતા છતાં ખીન-ગોરા કુદરતી રીતે જ હલકા છે અને રાજતંત્રમાં ભાગ લેવાની કદી પણ અભિલાષા રાખી નહ શકે એવો અપમાનભરત સિદ્ધાંત તેના રાજ્ય બંધારણમાં નહોતો. સિદ્ધાંતમાં રંગવણીને માટે પણ પાલોનેન્ડના કે સ્થાનિક રાજ્ય સભાના સભ્ય બનવું શક્ય હતું બલકે વ્યવહારમાં એકાદ બે સભ્ય બન્યા હતા.

ઉત્તર પ્રજાસત્તાક રાજ્યોમાં સ્થિતિ ઘણી વધારે ખરાબ હતી. ડ્રાંસવાલ ના પ્રજાસત્તાક રાજ્યના બંધારણની નવમી કક્ષમાં હતું કે "લોકો રંગ-વણીને ગોરા વતનીઓની સાથે ચર્ચામાં કે રાજ્યમાં કોઇ પણ જાતની સમાનતા ભોજવવા દેશે નહિ." ડ્રાંસવાલ અને ઓરેન્ જી રોટમાં આફ્રિકનોને જમીન માલીકી ભોજવવા દેવામાં આવતી નહોતી. હકીકતમાં તેઓને શુભામ તરીકેજ રાખવામાં આવતા હતા, જાણીતા સંશોધક અને મીક્ષનરી ડેવીડ ડીવીંગ્સટને સીતોર વર્ષપર એ પ્રજાસત્તાક રાજ્યો વિષે જણાવ્યું હતું કે ત્યાંની કાળાઓ પ્રત્યેની "યોગ્ય વર્તણૂક"માં શુભામી એટલે કે દરજ્જાત મૂકત મજુરી"નું તત્ત્વ રહ્યું હતું. પ્રજાસત્તાક રાજ્યના કાયદામાં શુભામી નો પ્રતિબંધ હતો પરંતુ એ કાયદાને કેવા અંબીરપણે લેવામાં આવતો હતો એ ૧૮૬૪માં પ્રેસીડેન્ડ પ્રીટોરીયસે સ્પેલન્ટેનના એક કુકાનદારપર લખેલા કામળ જે પ્રીટોરીયાના સંબંધસ્થાનમાં સાચવી રાખવામાં આવ્યો છે તેપરથી જોઈ શકાયો :

"જે તમને નાનકડા કાફરો મળી શકતા હોય તો મારે માટે હ ખરીદી બની શકે ત્યારે મારાપર મોકલી આપવા કૃપા કરશો અને તે મેળવવાને શું લાગશે તે જણાવશો. ત્રણ ઓકરા અને ત્રણ ઓકરી."

આ રીતે ગોરા આક્રમણકારોએ પોતાના વધારે પ્રબળ શસ્ત્રો વડે અધવા તો હેતરપોડીથી આફ્રિકનોની આપદાદાના વખતથી વારસામાં મેળેલી જમીનો પચાવી પાડી અને પછી એ જમીનોપર તેઓને ભાડૂતી મજુરો તરીકે રાખ્યા. હીરાની ખાણો અને

પાછળથી સોનાની ખાણો મળતાં ૧૯મી સદીના અંતમાં ઘણા ફેરફાર થયો. પરદેશના યુરીદારોએ આ કીમતી ખાણોમાં મોટી રકમો રોકી અને પછી સસ્તી મજુરી તરીકે આફ્રિકનોને સમુદાય બંધારતી કરવાની પ્રયત્ન મામણી થઈ. ૧૮૬૭માં એમ્પર એક માઇન્સની ઉચ્ચેરણીથી ઔદ્યોગિક કમીશન નીમ્યાં હતું જેના હેવાલપરથી દક્ષિણ આફ્રિકામાં આર્થિક કારણોના જાતીબેદ સાથેના સંબંધનો કંઈક ખ્યાલ આવે છે. ખાણોને માટે સસ્તી મજુરીની એ વખતે ઘણીજ તંગી હતી-કમીશનનો હેવાલ જણાવે છે કે ૧૮૯૦થી એમ્પર ડ્રાંસવાલ ના પ્રજાસત્તાક રાજ્યની પાલોનેન્ડ (વોકસરાડ)ને વખતો વખત રજુઆતો કરી હતી. કે :

(૧) આફ્રિકનોપર "પાસના કાયદા"થી વધારે અંકુશ મુકાવો જોઈએ, અને

(૨) ખીજ વસ્તુઓ સાથે તેવો નાપર મુકાવેલા "હટ ટેક્સ"માં વધારો થવો જોઈએ કે જેથી તેઓ ને નોકરી કરવાની લાલચ થાય.

બાર માઇનિંગ કંપનીઓના પ્રમુખે કે જે ૧૮૯૭ના કમીશન સમક્ષજુબાની આપનારામાંના એક હતા, તેણે કહ્યું કે વધારે સખત પાસનો કાયદો ખાણો ના માલીકોની માગણીથી થયો હતો, "ખાણોના ઉદ્યોગ સાથે સંબંધ ધરાવતા કેટલાક લોકો તરફથી તે ઘડવામાં આવ્યો હતો; એ કાયદો અમલમાં મુકવાને સરકારને મામણી કરનાર અને ઉત્તેજન આપનાર ખાણોનો ઉદ્યોગ હતો."

કમીશનનો વધુ હેવાલ આ પ્રમાણે છે :

મી. જ્યોર્જ એલ્યુ જે એ વખતે ખાણોની એસોસીએશનના પ્રમુખ હતા : આજે નેટીવને તેની હરતીને માટે જરૂરી કરતાં ઘણાજ વધારે પમાર અપાય છે. નેટીવ માસીક શી. ૫૦ થી શી. ૬૦ કમાય છે અને ખોરાકને માટે અને રહેવાને માટે તે કશું ખરચ તો નથી. હકીકતમાં નેટલું કમાય છે તે લગભગ સઘણુંજ તે બચાવી શકે છે...વરસમાં જે તે વીસ પાઉન્ડ બચાવી શકે તો પોતાને ઘેર જઈ પોતાની જમીનની ઉપજપર જુનરાન કરવાને તેટલું લગભગ બસ છે. પાંચ કે છ વરસમાં નેટીવ વસતી એટલું બચાવી શકશે કે પછી તેને નોકરી કરવાની જરૂર જ નહિ રહે. ઉદ્યોગપર અને રાજ્યપર તેનું બંધકર પરિણામ આવશે.

હું ધાઈ છું કે નેટીવને જે વરસે પા. ૫ બચાવી શકે તેટલું મળે તો તેટલી રકમ તેની જરૂરીયાતો માટે પુરતી છે અને થોડા વખતમાં તે શાવકાર નહિ બની શકે.

કમીશનના એક સભ્ય : કાફર મજુરીને તમે સસ્તી બનાવવા માંગો છો? અને તે કેવી રીતે?

આલ્યુ : "તેઓને એમ કહીને કે તેઓને પમાર ઘટાડવામાં આવ્યો છે. આજે વધારેમાં વધારે શીફટની થી. ૨-૩ આપવામાં આવે છે અને તેને થી. ૧-૬ કરી શકાય. આ તો કેળવાયેલી મજુરીને માટે સાધારણ મજુરને માટે શીફટની થી. ૧ કે એથી ઓછું બસ છે."

કમીશનના સભ્ય : કાફરો પોતાના કાલમાં જતા રહે તો તેમ ધાય અને તમે મજુરો-વમરના યથ જાઓ તો સરકારને દરજ્જાત મજુરી કરાવવા નું કહેવાની તમે તરફેણમાં છો?

આલ્યુ : જરૂર. કાફરથી કંઈ એમને એમ બેસી નહિ રહેવાય.

કમીશનના સભ્ય : તમે મજુરી દરજ્જાત કરાવો?

આલ્યુ : હા. હું દરજ્જાત કરાવું અને બજાજપરી ક્યો વિના કર નાખી શકાય.

કમીશનના સભ્ય : કાફરને અમુક પમારે મજુરી કરાવવાનો પ્રયત્ન કરવામાં તમને લાગે છે કે રેન્ડના લોકોની બહુમતી તમે તમારા પક્ષમાં મેળવી શકો?

આલ્યુ : "હું ધાઈ છું કે મેળવી શકું."

કમીશનના સભ્ય : "શું એ શુભામી નહિ કહેવાય?"

આલ્યુ : "મજુરો અમુક રકમ કમાતા હોય ત્યાં સુધી શુભામી નહિ કહેવાય."

કમીશનના સભ્ય : "માણસ જે નોકરી વમર રહી શકતો હોય તો તમે તેને નોકરી કરવાની જરૂર શી રીતે પાડી શકો?"

આલ્યુ : "તો પછી તેનાપર જરૂર નાખો."

સોનાની અને હીરાની ખાણો જડપ થી વધતાં મજુરોની માંગ વધવા લાગી. ગોરાની માલીકોની જમીનપર પણ ઘણા આફ્રિકનો ન્યાં સુધી સ્વતંત્ર બહુતો તરીકે નબી શકતા હતા ત્યાં સુધી તેઓને નોકરી કરવાનું દબાણ નહિ કરી શકાયું સિવાય કે ખાણોના માલીકો તેઓને આપવા પ્રુથી હતા તે કરતાં વધારે પમારો અને સમવડો તેઓને આપવામાં આવે. આનો તોડ સસ્તા ખીના મજુરોને ગીરમીટમાં રાખીને લાવવાનો પ્રયત્ન ક્યો પરંતુ એ અસંતોષકારક નીવડ્યું. છેક ૧૯૧૩માં નેટીવ લેન્ડ એક્ટ પસાર થયો ત્યારે એ સુરેલીનું કામચલાઉ નિવારણ થઈ શક્યું.

(અધુરું)

ફ્રેન્ચ નંબર : ૨-૫૫૪૮

અબુબકર ઈસ્માઇલ

કોલોલીકાષ્ટ યુકીપુર, સેક્ટરી, એન્ટ.

દરેક જાતના એકાઉન્ટો તથાપર કરી આપીશું.

વોપલા લખી આપીશું.

રોટમેન્ટ એક એકેસ, મેલ-સથીટ, ઇન્કમ ટેક્સરીટન વિગેરે તથાપર કરી આપીશું.

ઓશીસનું દરેક કાર્ય કરીએ છીએ. વેપારને લગતા મરકનટાઇલ લો વિ. કાયદા વિષે સલાહ આપીએ છીએ.

બંધાર આમના ધરાકોને ખાસ ખ્યાન આપીએ છીએ.

બંધારઆમના ધરાકોને માટે ખાસ જુદો સ્ટાફ રાખવામાં આવેલ છે.

અમારા પર એક પોસ્ટકાર્ડ લખવાથી [વના ખર્ચે] ઘણું માહિતી મોકલી આપીશું.

ઓશીસનું એડ્રેસ : ૩૬૫ સ્ટ્રીટ, (પ્રીન્સલુ અને ડ્યુરાઇ સ્ટ્રીટની વચ્ચે)

રહેઠાણુ :

ઓશીસની ખાણમાં ૩૬૭ સ્ટ્રીટ, ફ્રેન્ચ : ૨-૫૫૪૮

પ્રીટોરીયા.

भारतનો पत्र

(આમારા અખરપત્રી તરફથી)

સુંબઝ, તા. ૪-૯-૫૩.

ભારત અને પાકીસ્તાનના વડા પ્રધાન વચ્ચે દિલ્હીમાં મંત્રણા પુરી થતાં અને વડા પ્રધાનો તરફથી મંત્રણાના પરિણામરૂપે બહાર પડેલી સંયુક્ત યાદીએ ભારત-પાકીસ્તાન વચ્ચે શુભ સંબંધો સ્થાપવાની આશા ઉત્પન્ન કરી હતી. પરંતુ પાકીસ્તાનના વડા પ્રધાન જ. મદમદ અલી કરાચી પાછા પ્રદેશના પછી વાતાવરણ બદલાયું હોય છે. અને પાકીસ્તાન તરફથી ફરી ભારત સામે જોહાદાના યોદ્ધાઓ શરૂ થયા છે.

વડા પ્રધાનોની મંત્રણામાં લોકમત લેવા પહેલાં ઉદ્દેશના નોંધતા મદતના પ્રાર્થનિક સુધાઓ અંગે ખાસ પ્રગતિ થઈ નહોતી. પરંતુ એક વસ્તુ નિશ્ચય થઈ હતી કે ૧૯૫૪ના એપ્રિલ પહેલાં કાશ્મીરમાં લોકમત માટે એક નિયામકની નિમણૂક કરવી અને એ પહેલાં તેને હમતા તમામ પ્રશ્નોનું નિરાકરણ કરવું, આટલો નિર્ણય એ પણ ઘણી પ્રગતિ સૂચવતો હતો કેમકે યુનોમાં પાંચ ઉપરાંત વર્ષથી આ પ્રશ્ન હોવા છતાં લોકમત માટે કોઈ નિશ્ચય સમય મર્યાદા જાનસૂધી નક્કી થઈ શકી નહોતી. આવતા એપ્રિલમાં લોકમત લાઇ ચકાવ અને આ જવાબનો કાયમને માટે અંત આવે. વધુમાં અને પહેલાં સરકાર કેટલું રાખવું અને એવા બીજા પક્ષોના નિકાલ માટે વડા પ્રધાનોને સહાય કરવા માટે સરકારી અને બીજા નિબંધિતોની સમિતિઓ રચવાનો પણ નિર્ણય લેવામાં આવ્યો હતો.

દિલ્હી છોડી જતાં પહેલાં જ. મદમદ અલીએ પત્રકારોને કહ્યું હતું કે, કાશ્મીરની સમસ્યાનો ઉદ્દેશ સમીપમાં છે. દલ અનિમ, સમાધાન થવું નથી. દલ અને આશા છે કે અમે એક વર્ષમાં આ પ્રશ્નનું નિરાકરણ કરી શકીશું. "તમારી ઓછામાં ઓછી મદતવા કાંઈક પુરી કરીને, તમે કરાચી જવો છો" એવા એક પ્રવેશો જવાબ તેમજે દકારમાં આપ્યો હતો.

આ મંત્રણા અંગે પોતાની લાગણી વ્યક્ત કરતાં તેમજે કહ્યું હતું કે, મંત્રણા સામાન્ય રીતે સંતોષકારક હતી. અને વળો મતોપ કે ધણે આનંદ થયો નથી, કારણ કે બ્યારે મિત્રાચારી અને સદકારની ભાવનાથી સમાધાન પર આવવું હોય ત્યારે અને પહેલે યોદ્ધા યોદ્ધા નમવું આપવું પડે, એટલે એકંદરે પરિણામથી અને માંથી એક પણ પક્ષને સંપૂર્ણ સંતોષ ન થાય એ દેખીતું છે.

અને વડા પ્રધાનોએ સંયુક્ત યાદીમાં અખ્યારો, રેડીઓ અને જવાબ દાર નેતાઓના ભાષણો અને નિવેદનો

દ્વારા એક બીજા દેશો પર થતા હુમલા પ્રત્યે ખેદ વ્યક્ત કર્યો હતો અને એવી અપીલ કરી હતી કે અખ્યારો, રેડીઓ અને જવાબદાર નેતાઓએ અને દેશો વચ્ચે શુભેચ્છા વધારવાના અને એવી રીતે અને દેશો વચ્ચેના ઝખડાનો ઉદ્દેશ લાવવામાં સહાય કરવાના મહાન કાર્યમાં લાગી જવું જોઈએ.

વડા પ્રધાનોની સંયુક્ત યાદીને સંકારતાં ભારતના અખ્યારોએ જ. મદમદ અલી તેમના પ્રત્યાધાતિ સાથીઓ પાસે અને વડા પ્રધાનો વચ્ચેના આ "દિલ્હી કરાર"નો સ્વીકાર કરાવી શકશે. કે કેમ એ વિષે શંકા વ્યક્ત કરી હતી. પાકીસ્તાનના ખરાખ આર્થિક સંજોગોને કારણે છાના ખેસી રહેલા ભારત-વિરોધી તત્વો, હવે પાકીસ્તાનની સ્થિતિ અમેરીકન અને બ્રિટીશ મદદને લીધે કાંઈક સુધરી હોવાથી સુચપાપ ભારત સાથેના સારા સંબંધોને સડી લે એવી આશા નહોતી. શેખ અબ્દુલ્લાની ખરતરરી સામે પાકીસ્તાનમાં બારે ઉઠાપોઠ કરનાર તત્વો જે વર્તમાન સ્થિતિનો તાર્કિક લાભ લેવા ચાહતા, તેમને એક વર્ષ પછી લોકમત લેવાની નિર્ણયથી સંતોષ થશે કે કેમ એ શંકાખયું હતું. ભારતીય અખ્યારોએ પોતાની લાગણી અને શંકાઓ સંયુક્ત યાદી બહાર પડી તેજ દિવસે વ્યક્ત કર્યો હતો. પાકીસ્તાનના પ્રત્યાધાતિ તત્વોએ પોતાના પ્રતિનિધિ તરીકે જ. અરુરુલા ખાનને જ. મદમદ અલી સાથે દિલ્હી ગોકલ્પ્ય હતો. પરંતુ પં. નેહરુએ આ મંત્રણા વડા પ્રધાનો વચ્ચે જ મર્યાદિત રાખી અને જ. અરુરુલાને વાતચિતમાં જરાપ ભાગ લેવા દીધો નહોતો.

જ. મદમદ અલી કરાચી પ્રદેશના પછી પાકીસ્તાની પ્રધાન મંડળની સાત-સાત બેઠકા મળી છતાં જ. મદમદ અલીએ પં. નેહરુ સાથે કરેલા કરારનો પાકીસ્તાન પ્રધાનમંડળે સાકર સ્વીકાર ન કર્યો અને ભારત પાસે કેટલાક ખુમાસા મામતો પણ લખ્યો. આ પરનો પં. નેહરુએ જવાબ પાકીસ્તાની દીધો છે. સામાન્ય રીતે અખ્યારો ખનાવ અને તેજ દિવસે કે તેના બીજા દિવસે જ પોતાનો એ નિર્ણય નક્કી લેખ લખી નાંખે છે. આ કરાર પ્રત્યેના પાકીસ્તાની અખ્યારોના પ્રત્યાધાનો જાણવાને ભારત આવુર હતું. પરંતુ ત્રણેક દિવસ સુધી પાકીસ્તાની અખ્યારો સાત સુપ રશા અને એ પછી એક સાથે એક સરખા શબ્દોમાં બધા નેહરુ-મદમદ અલી કરાર પર તુરી પડ્યા અને તેને લખોડી

કાઠયા અને લોકમત નિયામક નિમવાની વાત સામે જબ્બર બખાળા કાઠયા. આ અખ્યારોએ યુનોએ નિમેલા અમેરીકન એડમીરલ નિમિલનેજ લોકમત નિયામક તરીકે માન્ય રાખવાનો આગ્રહ કર્યો. આ પછી પાકીસ્તાનના જવાબદાર નેતાઓએ પણ જોજ વાંત કરવા માંડી ભારતે પહેલેથીજ સ્પષ્ટતા કરી હતી કે, લોકમત નિયામક તરીકે કોઈ એશિયાઈ દેશના માણસનેજ નિમવો જોઈએ. અમેરીકન અધિકારીઓએ કાશ્મીરમાં શેખ અબ્દુલ્લા સાથે મળીને કરેલું કાવતરું જોતાં, ભારત કોઈ પણ સંજોગમાં આ અમેરીકનને સ્વિકારવા તકબાર યાવ તેમ નહોતું અને વધુ મંત્રણા પડી કાંચરો એમ લાગતું હતું. ત્યાં અચાનક સમાચાર આવ્યા કે, એડમીરલ નિમિલ, જેમને યુનોએ ૧૯૪૯ના માર્ચમાં કાશ્મીરના લોકમત નિયામક તરીકે નિમ્યા હતા પરંતુ પ્રાર્થનિક સુધાઓનું સમાધાન ન થઈ શકતાં તેઓ પોતાનો આ હોદ્દો સંભાળી શક્યા નહોતા, તેમજે કાશ્મીરના લોકમત નિયામક તરીકે કામ કરવાની અશક્તિ બતાવી હતી અને પોતાના હોદ્દાનું રાજીનામું આપ્યું હતું.

કાશ્મીરના કાવતરામાં અમેરીકનો એ જબ્બરો ભામથી ભારતમાં અમેરીકા વિરોધી લાગણી વેગ પકડી રહી હતી. એમાં પાકીસ્તાને અમેરીકન એડમીરલનેજ લોકમત નિયામક તરીકે રાખવાનો મક્કમ આગ્રહ કરતાં, ભારતમાં અમેરિકા વિરોધી લાગણી પ્રખળ ખનતી જતી હતી. ભારતને કાંઈક અંશે સંતોષવા અમેરિકન સરકારે એડમીરલ નિમિલ પર જબાણ કર્યું હશે, એમ અર્દોના નિરીક્ષકોનું માનવું છે. આથી હવે વડા પ્રધાનો વચ્ચેની મંત્રણાની સજ્જતા ઓડેને એક ગોટા અંતરાય દુર થાય છે. જો કે દલ ધણા અંતરાયો બાકી છે. ધનંદોલતની વહેંચણીની અસમાનતા નાણુ કરવા ભારત સરકારે એક વધુ પગલું બધું છે. ભારત સરકારે લોક સભામાં વારસા વેરાનો ખરડો રજુ કર્યો છે. ચલુ પછી વારસા તરીકે સુધી જબાલી મિલકતો પર "રહેખ પદ્ધતિ"એ પ થી તે ૪૦ ટકા સુધી વેરા લેવાશે.

સંયુક્ત ઢીંકુ કુટુંબ માટે ૩.૫૦૦૦૦ની અને બીજી કોઈની મીલકત પર ૩.૭૫૦૦૦ની કીમતની મીલકત સુધી કાંઈ પણ વેરા લેવામાં નહિ આવે જમીનના કકડા પડી જતા અટકાવવા માટે ૩. જે લાખથી ઓછી કીમતની ખેતિની જમીન પર ૨૫ ટકા ઓછો વેરા લેવામાં આવશે.

ખરનાર શખ્સના નામે કોઈ કંપની ના શેરા હોખ અને તેની કીમત જે ૩.૫૦૦૦થી ઓછી હોખ તે તેના પર કાંઈ વેરા નહિ લેવાય. પરંતુ

૩. ૫૦૦૦થી વધુ કીમતના શેરા પર ૭.૩ ટકાનો એક સરખા વેરા લેવાશે. સંયુક્ત ઢીંકુ કુટુંબની મીલકતો પર નીચેના વેરા લેવાશે.

વારસા મિલકતને કુલ સુલ્ય	વેરા કુલ મિલકતના ટકામાં
પહેલા ૩. ૫૦૦૦૦ પર	કાંઈ નહિ
એ પછીના ૩. ૫૦,૦૦૦ પર	૫ ટકા
" " ૫૦,૦૦૦ "	૭.૩ "
" " ૫૦,૦૦૦ "	૧૦ "
" " એક લાખ "	૧૨.૩ "
" " બે લાખ "	૧૫ "
" " પાંચ લાખ "	૨૦ "
" " ૧૦ લાખ "	૨૫ "
" " ૧૦ " "	૩૦ "
" " ૨૦ " "	૩૫ "
પાકીની રકમ પર	૪૦ ટકા

બીજા બધા પ્રકારની મિલકત પર નીચેના દર વેરા લેવાશે:

પહેલા ૩. ૭૫,૦૦૦ પર	કાંઈ નહિ
એ પછીના ૩. ૨૫૦૦૦ "	૫ ટકા
" " ૩. ૫૦૦૦૦ "	૭.૩ "
" " ૫૦૦૦૦ "	૧૦ "
" " ૧ લાખ "	૧૨.૩ "
" " ૨ " "	૧૫ "
" " ૫ લાખ "	૨૦ "
" " ૧૦ " "	૨૫ "
" " ૧૦ " "	૩૦ "
" " ૨૦ " "	૩૫ "
પાકીની રકમ ઉપર	૪૦ "

વારસા વેરાથી સરકાર કરોડો રા.ની રકમ દર વર્ષે મેળવવાની આશા રાખે છે. આથી શ્રીમંત કુટુંબો વધુ ને વધુ શ્રીમંત થતા અકડી જશે. કરોડાધિપતિઓને લગભગ ૪૦ ટકા નેટલી મીલકતની કીમત સરકારને વેરા તરીકે આપી દેવી પડશે.

દેશી રાજ્યો આવજ સુધી ધનકમ-ટેકસ અને સુપર ટેકસથી યુક્ત હતા; પરંતુ હવે સરકારે તેમને જબાલી દીધું છે, ભારતના નવા બંધારણ પ્રમાણે તેમને આવી રીતે કર વેરામાંથી યુક્ત રાખી શકાય તેમ નથી. એટલે ચાલુ નાણાકીય વર્ષથી જ આ કરવેરા ભરવા પડશે. અત્યાર સુધી આ રાજ્યોને સરકારી જમીનગીરીઓના બ્યાજ તરીકે મળતી બધી રકમ તમામ પ્રકારના કર વેરામાંથી યુક્ત હતી, બ્યારે બીજા સાધનો દારા થતી આવક પર માત્ર આવક વેરા જ લેવામાં આવતો હતો, સુપરટેકસ નહિ. આ પમલાની સૌથી વધુ અસર બ્યાલીઅરના મહા રાજ પર થશે, કારણ કે તેમની ઘણી ખરી મીલકત શેરા અને શીમેન્ટોમાં રોકાયેલી છે. એ પછી તેની સૌથી વધુમાં વધુ અસર હાઈલાયટના નિયામ પર થશે.

મદાસના રાજ્યુન્દી વિસ્તાર, ખિંદાર અને ઉત્તર પ્રદેશમાં બારે વરસાબને

લીધે નહીંઆમાં આવેલા ઘોડા પુરથી એ વિસ્તારમાં કરોડો ૩૦.૦૦૦ તુકસાન થયું છે. ઉત્તર પ્રદેશમાં ૫૦૦૦ ગામો અને લગભગ દસ લાખ એકર જમીન પર પુરની અસર થઈ છે. ઉત્તર પ્રદેશ માં આશરે ૩. ૧૦ કરોડતુકસાન થયાનો અંદાજ છે.

ઉત્તર પ્રદેશ કરતાં બિહારમાં વધુ તુકસાન થયું છે. ત્યાં પુરને લીધે લગભગ ૩. ૨૧ કરોડતુકસાન થવા નો સરકારી અંદાજ છે. રૌંકડો કાચા મકાનો પડી ગયા છે. મકાનો અને ધરવખરીતુકસાન ૩. દોઢ કરોડતુકસાન થવા જાય છે. આ વિસ્તારોમાં બિનો પાક લગભગ સાર થઈ ગયો હોવાનું જણાય છે. બધા વીસ્તારોમાં રાહત માટે લાગતી વળગતી પ્રદેશિક સરકારો તરફથી પગલાં લેવાઈ રહ્યા છે.

પારડી તાલુકામાં સમાજવાદી પક્ષ ની આગેવાની હેલ્થ કિસાનોએ સત્યાગ્રહ સર કર્યો છે. સત્યાગ્રહ કરવાનું કારણ એ છે કે, જમીનદારી નાણુદી ધારાથી બચવા ધણા જમીનદારોએ ધરખેડ કરવાના નામે ગણેતિયાઓ ને કાઢી મુકવા હતા અને પછી એ જમીનમાં ખેતી કરવાને બદલે ધાસ ઉમાડીને વેચી નાંખવાનું શરૂ કર્યું હતું. આથી હજારો આદિવાસી કિસા નો આજીવન બેકાર બની ગયા છે, એમ સમાજવાદી પક્ષ તરફથી જણાવાય છે. પારડી તાલુકામાં આવી ધારીઆ જમીન ધણી છે. પ્રજા-સમાજવાદી પક્ષ અને પારડી કિસાન પંચાયતે સર-કાર પાસે તા. ૧૨મી ઓગસ્ટે બે મામણીઓ કરી હતી. એક તો વર્ત માન ઋતુ દરમિયાન ધારીઆ જમીનમાંથી પાંચ હજાર એકર જમીન ને અનાજની વાવણી નીચે ધાવવી અને બીજું એ કે જે જમીનો પરથી ગણેતિયાઓને હાંકી કાઢવામાં આવ્યા છે, તેની તપાસ કરવા માટે એક તપાસ પંચ નિમણું.

તા. ૧૬મી ઓગસ્ટે સરકારે પારડી તાલુકાના બે હજાર જમીનદારોને નોટીસ આપી જણાવ્યું કે, તેમની ધારીઆ જમીનને પડતર ગણીને તેનો વિના વળતરે કબજે કેમ ન લેવો તેનાં કારણો આપો.

પરંતુ જમીનદારોએ જવાબમાં આ નોટીસોની કાયદેસરતાને પડકારી છે અને એવો જવાબ આપ્યો છે કે, ધારીઆ જમીનને પડતર જમીન તરીકે ગણી શકાય નહિ.

હવે સરકાર આ સંબંધમાં શું પગલાં લે છે તે જોવાનું રહે છે.

આ દરમિયાન પોતાની મામણીઓ ન સંતોષાતા સમાજવાદી પક્ષે પારડી તાલુકાના પરીઆ ગામે તા. ૧લી સપ્ટેમ્બરે સત્યાગ્રહ શરૂ કર્યો. આ

સત્યાગ્રહની આગેવાની સમાજવાદી નેતા શ્રી અરોંક મહેતા અને મુંબઈ ના મુખ્ય પ્રધાન શ્રી મોરારજી દેશાઈ ને છેલ્લી ચુટણીમાં હરાવનાર ડો. અમુલ દેશાઈ એ લીધી હતી. ખાનગી જમીનદારોની ધાસ ઉગેલી જમીન ખેડી નાંખીને સત્યાગ્રહ કરવાનો હતો. હજારો આદિવાસી કિસાનો દેલ-ત્રાંસા વગાડતા, નાચતા-કુદતા હાથમાં કોદાળી-પાવડા સાથે સત્યાગ્રહના સ્થળે ગયા હતા અને તેમણે જમીન ખોદી નાંખી હતી. પછી જમીનદારની ફરિયાદ પરથી પોલીસની જંગી ટુકડી એ સ્થળે આવી પહોંચી હતી અને તેણે ૧૦૫૪ માણસોની ધરપકડ કરી હતી. પાછળથી ૨૫ આગેવાનો સિવાયના બધા સત્યાગ્રહીઓને છોડી મુકવામાં આવ્યા હતા. આ આગેવાનો પર ફોનદારી ધારા હેલ્થ કામ ચલાવવામાં આવશે. આ સત્યાગ્રહ સંબંધમાં શ્રી અરોંક મહેતાએ ભારતના વડા પ્રધાન પં. નેહરુને લખ્યું છે. ફરી તા. ૫ મીએ આજ પ્રકારે મોતી પાડા ગામે સત્યાગ્રહ થશે. આ સત્યાગ્રહમાં એક હજાર માણસો ભાગ લેશે, એમ મનાય છે.

વચ્ચે થોડાક દિવસો અટકીને ફરી મઈ કાલથી ગુજરાત, સૌરાષ્ટ્ર અને કચ્છ માં વરસાદ શરૂ થઈ ગયો છે. અમદાવાદ ખાતે તો મઈ કાલે એકજ દિવસ માં પાંચ ઈંચ પાણી પડી ગયું હતું.

શ્રી. ગાંધી જયંતી જ્ઞાન યજ્ઞ જોહાનીસભા, શ્રી. માંધી હોલમાં પૂનમ આપુલની આગામી ૮૪મી જન્મજયંતી નિમિત્તે, બાદરવા સુ. ૧૨ તા. ૨૦-૯-૫૩ રવિવારથી બાદરવા વદ ૧૨ (રેટિયા બારશ) તા. ૪-૧૦-૫૩ રવિવાર સુધી, શ્રી. માં. મ. વિદ્યાલયના શિક્ષક ઉમિયા-શંકર જોખાકર તથા સંકેરના જણીતા સેવાભાવી ડો. વલ્લભભાઈ પરેલના સંચાલન હેલ્થ પંદર દિવસ સુધી દરરોજ સાંજે ૭-૧૫ થી ૮-૩૦ સુધીના કાર્યક્રમ રાખવામાં આવ્યો છે, જેમાં પ્રાર્થના-આપુલની આત્મ-કથામાંથી વાચન-આપુલની જીવન ઝરમર-બૌદ્ધ્યવજન બજન રામધૂન વગેરે નો કાર્યક્રમ નિયત કરવામાં આવ્યો છે. આપુલને પુષ્પાંજલી આપવા જુદી જુદી ચાંતિના સમાજના અને જુદા જુદા ધર્મના સદ્યુદરથોને આ-મંત્રણ આપવામાં આવ્યાં છે. દરેક હોદી ભાઈ બહેનને તથા દરેક ધર્મના ભાઈ બહેનને, આપુલના આદર્શો સમજવા અને ઝીલવા આ જ્ઞાનયજ્ઞનો લાભ લેવા હાર્દીક વિનંતી કરવામાં આવે છે. જુદાં જુદાં સ્થળોએ આવા કોઈ કાર્યક્રમનું અનુકરણ થાય એ ઇચ્છવા જોગ છે.

શ્રી. સુરત હોંદુ એસોસીએશન ની ખાસ સામાન્ય સભા. ઉપરોક્ત સંસ્થાની ખાસ સામાન્ય સભા રવિવાર તા. ૨૭-૯-૫૩ ના રોજ બપોરના ત્રણ વાગે ૧૨૭ બિઝ-ટોરીયા સ્ટ્રીટ પરના હોલમાં મળશે. સર્વે સભ્યોને વખત સર હાજર રહેવા નમ્ર વિનંતી છે.

- કાર્યક્રમ:
- (૧) ઉધરાણા કમીટીનો હેવાલ.
 - (૨) નવા સભ્યોની અરજીઓ મંજૂર કરવી.
 - (૩) પરચુરણ.
- મંત્રીઓ: દયાળજી છીયાભાઈ અને બચુભાઈ પરજીભાઈ, પ્રમુખ: જોવાનભાઈ મણીભાઈ.

૧૧ પુસ્તકોનો સેટ આ સેટમાં વિવિધ પુસ્તકો તમને વાંચવા મળશે. પુસ્તકો મોટાઓ માટે છે. કીમત રૂકત પા. ૧-૧૯-૦. આ ઓર્ડરોથી મળશે.

સોફ્ટીસની ચક્ર દીંદના ગ્રામ્ય જીવન લેખકે સવાલ જવાબ રૂપે. આ પુસ્તકમાં સોફ્ટીસનાં ત્રીયારો દર્શાવ્યા છે. કીમત શી. ૩-૬. મળવાનું ઠેકાણું: આ ઓર્ડરો. 'Indian Opinion', P. Bag, Phoenix, Natal.

નવા પુસ્તકો ત્યાગ મૂર્તિ અને બીજા લેખો શ્રાદ્ધના તેર દિવસ ધર્મ ગંધન જીવન શોધન મળવાનું ઠેકાણું: આ ઓર્ડરો. INDIAN OPINION, PRIVATE BAG, Phoenix, Natal.

NATHOO TABHA

TIMBER & HARDWARE MERCHANT & DIRECT IMPORTER

Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price.

Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647,
Telegraph "Mani," DURBAN.

બે અઠવાડીક પચાંગ

વાર	ખ્રીસ્તી ૧૯૫૩ સપ્ટેમ્બર	હોંદુ ૨૦૦૯ બાદરવા	મુસલમાન ૧૩૭૨	પારસી ૧૩૨૨ શહે. કદમી	સુર્યોદય ક. મી.	સુર્યાસ્ત ક. મી.
શુક્ર	૧૮	૧૦	૯	૧૭	૫-૫૨	૫-૫૦
શની	૧૯	૧૧	૧૦	૧૮	૫-૫૧	૫-૫૧
રવિ	૨૦	૧૨	૧૧	૧૯	૫-૫૦	૫-૫૨
સોમ	૨૧	૧૩	૧૨	૨૦	૫-૪૯	૫-૫૩
મંગળ	૨૨	૧૪	૧૩	૨૧	૫-૪૮	૫-૫૪
બુધ	૨૩	૧૫	૧૪	૨૨	૫-૪૭	૫-૫૫
ગુરુ	૨૪	૧૬	૧૫	૨૩	૫-૪૬	૫-૫૬
શુક્ર	૨૫	૧૭	૧૬	૨૪	૫-૪૫	૫-૫૭
શની	૨૬	૧૮	૧૭	૨૫	૫-૪૪	૫-૫૮
રવિ	૨૭	૧૯	૧૮	૨૬	૫-૪૩	૫-૫૯
સોમ	૨૮	૨૦	૧૯	૨૭	૫-૪૨	૬-૦૦
મંગળ	૨૯	૨૧	૨૦	૨૮	૫-૪૧	૬-૦૧
બુધ	૩૦	૨૨	૨૧	૨૯	૫-૪૦	૬-૦૨
ગુરુ	૧	૨૩	૨૨	૩૦	૫-૩૯	૬-૦૩

D. B. MODI & SONS

Specialising in Indian, English, Groceries, Condiments, Hair oils, Spices, Fancy goods, and everything for the "INDIAN HOME."

Try Our Famous
"India Mix Masala."

High Class Indian Confectionery Always in Stock.
Phone 35-4771.

30b 17th Street, Vrededorp
Johannesburg.

૫૦ વર્ષની જુની અને લાણીતી દુકાન

ડી. બી. મોદી એન્ડ સન્સ

કરીયાણાં, ગંધીયાણાંનાં જુનાં વ્યાપારી

દેશી દેર ચોઈલ, મરી મસાલો વીગેરે દેશી ધરની ઉપયોગી અનેકા અનેક વસ્તુઓ હમેશાં સ્ટોકમાં મળશે.

ઈન્ડિઅન અને ઈંગ્લીશ ગ્રાસરીનાં સ્પેશીયલીસ બેબર્નની જુનામાં જુની મીઠાઈની દુકાન.

"ઈન્ડિયા મીક્સ મસાલા"નાં
મેન્યુફેક્ચરરો.

તાજુ ઉમદા ફ્રુટ

કરખનનું આફુ ૧/૬ રતલ; મોટી કલીનું લસણુ ૧/૬ રતલ; જોળ વાસ કીટ ૧૦/૬ ડઝન; લાંબી અને સ્કવેર વાસકીટો ૧૬/૦ ડઝન; કપુરી તથા સેવલી પાન શી. ૫ રતલ; પોસ્ટેજ અલમ.....પનાના, કાચા પનાના, પોપો, પાઈનાપલ, નાન્નીસ અને મેન્ડરીન રોજના બબર ભાવથી મળશે. દેશી સાકમાણમાં સુરતી સરદે પાપડી, કાળી પાપડી, તુવેર સીમ, વેગણુ, શેકટાની શીમ, ફુધી અને લીલાં મરચાં મળશે. શી. ૭-૬ થી શી. ૧૦ નું પારસલ પનાવી પોસ્ટથી મોકલીએ છીએ. સુરણુ, આંખા હળદ તથા લીલી હળદની મેસમ ચાલુ યજ છે. કાચી કેરી પણ હવે મળી રહશે.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.
WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
P. O. Box 251. DURBAN.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈર્નીંગરૂમ સુટ, વોઈટીંગ, ડરેસીંગ ચેસ્ટ, સાઈડ બોર્ડ ઓફીસ ડેસ્ક, છુક કેસ, ટેબલ, તદ્દન કીફાયત ભાવે ખરીદી શકશો. જાતે પધારી લાભ લેવા ચુકશો નહિ.

—બોક્સ, ટેબલ અને કીચન ડરેસર—

જે હમારી દેખરેખ નીચે તઈયાર થાય છે. તેનો સ્ટોક હમેશા તઈયાર રહે છે. માત્ર રોકડા ભાવોના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર આગલ વધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2526.

ધી ન્યુ દિલ ખુશ સ્વીટ માર્ટ

મેનેજર: મણીલાઈ લાણીલાઈ કાઠીયારવાળા.

ફરેક જાતની મીઠાઈઓ, ચોખ્ખા ધીની તેમજ ચોખા ચેવા, મસાલાથી અને બનાવીએ છીએ.

અમારું 'વખજાએણું' સુરતી છુકું ચેવ, મમરા, ખાંડીઆ, લાજઆ, પાતરા વિગેરે ફરદોજ તાલ' બનાવીએ છીએ.

ખાર્દ વીગેરે માટે મોટા પ્રમાણમાં મીઠાઈ ઓર્ડર પ્રમાણે ડુંક વખતમાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President St., Corner Diagonal Street.
JOHANNESBURG.

PHONE

33-2651

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ (પ્રો.) લીમીટેડ

હોલરોલ મશન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ

રેયમી તેમજ સુવરાઈ કાપડ, લુલન રમ્મ. પ્લાન્ડેટસ—બેબી બાજકો માટે જાત જાતનો માલ. તેમજ કેપરીબીન ન્યોરનેટ સાડીઓ

વીગેરે માટે હમારે ત્યાં પ્રથમ તપાસ કરવા લલામણુ છે

૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

ફોન : ૩૩-૨૬૫૧

ગ્રોસરી મળવાનું ભરોસાપાત્ર મથક

JHAVER HIRA & CO.,

Phone : 24932

118 Victoria Street,
DURBAN.

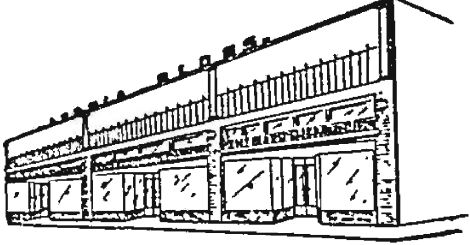
અમારે ત્યાં

ગાંધીવુદ્ધ, કકોળ, હવન, પુલ્નની સામગ્રી અને લગ્ન અંગેની ફરેક જોઈતી વસ્તુઓ મળશે.

આહવાનો સંતોષ એવ અમારો સુદ્રા લેખ છે. એકજ વખત મંખાવી ખાતી કરો. માલ સારો અને મોખ્ખો જાતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે. કંટ્રી-ઓર્ડરો સી. ઓ. ડી. થી મોકલવામાં આવશે.

K.M. Lodhia & CO.

Manufacturing Jewellers and General Dealers

22 ct Jewellery made to order in latest designs

આવિસ કેરટ

સોનાના ઘણીના ખાસ અમારી ભત્તી દેખરેખ નીચે અમને અપાયું
કામ સંતોષ પામે એવી રીતે કરીએ છીએ.

નેકલેસ, જુદી જુદી ડીઝાઇનની બ્રાડી અછોડા, સાડીની પીન, વીડી
અકલ્લ જોરોગ વીતેરે બનાવીએ છીએ.

106 Prince Edward Street, Durban.

એકલું તમે ભણો છો કે કેનેડાની વિશ્વ વિખ્યાત કંપની

સન લાઈફ ઓફ કેનેડા

ઉપરોક્ત કંપનીના હયા સત્તાવાર એજન્ટ છીએ.

ઉપરાંત

દક્ષિણ આફ્રીકાની વરિષ્ઠ અદાલતની કેપ ઓફ ગ્રેડ હોપ પ્રોવીન્સીયલ કીવીઅન
ના સરકાર તરફથી નીમાયેલા અંગ્રેજી તથા ગુજરાતી ભાષાનુસ્કાર છીએ
તેમજ અંગ્રેની ઈમીગ્રેશન અંગેનું કોઈ પણ ભત્તરું કામકાજ વિના વીલંબે
ત્વરીત બનીએ થઈ શકે છે.

1. Wherever there is a particular Life Assurance Problem a Sun Life of Canada Plan can solve it.
2. Prompt settlement of claims is a maxim of the Company's Management.
3. During 1951 the Company paid over £31,000,000 to annuitants, policy holders and their families.

The Sun Life of Canada is a Leader in World Wide Assurance.

Consult us first.

C. C. PALSANIA

GENERAL AGENT

Business, Estate, Financial, Insurance and Immigration Consultant.

Sworn Translator.

100 Sir Lowry Road,
P.O. Box 4624.

CAPETOWN
Phone 32390

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had
at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion'

Phoenix, Natal.

ARRIVALS OF GUJARATI BOOKS AT HAND

ગુજરાતી પુસ્તકો

	શી.	રો.
ગુજરાતી ઇંગ્લીશ ડિક્શનરી	૨૦	૦
મહાભારત મુળ	૪૦	૦
ગુજરાતી ઇંગ્લીશ ડેટર રાષ્ટ્ર	૧૩	૬
રામચરિત રામાયણ	૧૩	૬
અવિઅવગણી	૨૦	૦
રાહીમાનું વર્ષકું	૨૦	૬

Film India Monthly	7	0
Life After Death	3	0
Elementary Teachings Of Hindalism	3	0
Light Of Truth (Hinda Bible)	22	6

All kinds of MUSICAL INSTRUMENTS REPAIRED
at our address.

BHARAT MUSIC SALOON
AND BOOKSELLERS

Phone: 26070

286 Grey Street, Corner Lorne & Grey Street,
DURBAN.

GIHWALA STORE

(Established 1945)

કેપટાઉનના જુના અને જાણીતા વેપારી

ઠાણેકર

કીકાભાઈ છગનલાલ ધીવાલા

અમે હરેક ભત્તનો દેશી અનાજ અને કરીયાણું
રાખીએ છીએ.

ભાવ કીકાચત

ભતે મળો યા લખો

2 Aspeling Street,
CAPETOWN.

Phone: 23102.